

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Bestemmingsplan | Toelichting

Museum Steengroeve

Gemeente Winterswijk

Datum: 19 december 2023

Projectnummer: 200335.02

ID: NL.IMRO.0294.BP2307BGSTEENGROEV-ON01

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Plangebied	3
1.3	Vigerend bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	6
2	Planbeschrijving	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Toekomstige situatie	8
3	Beleidskader	15
3.1	Rijksbeleid	15
3.2	Provinciaal beleid	18
3.3	Gemeentelijk beleid	20
4	Milieu- en omgevingsaspecten	22
4.1	Milieueffectrapportage	22
4.2	Bodem	23
4.3	Geluid	24
4.4	Luchtkwaliteit	24
4.5	Bedrijven en milieuzonering	26
4.6	Externe veiligheid	27
4.7	Water	28
4.8	Natuur	33
4.9	Archeologie	37
4.10	Cultuurhistorie	38
4.11	Verkeer en parkeren	39
5	Juridische aspecten	42
5.1	Algemeen	42
5.2	Dit bestemmingsplan	43
6	Uitvoerbaarheid	46
6.1	Economische uitvoerbaarheid	46
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	46

Bijlagen

- Bijlage 1: Behoefteladder onderzoek
- Bijlage 2: Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Bijlage 3: Verkennend bodemonderzoek
- Bijlage 4: Aanvullend verkennend bodemonderzoek en asfaltonderzoek
- Bijlage 5: Akoestisch onderzoek
- Bijlage 6: Quick scan natuur
- Bijlage 7: Ecologische voortoets
- Bijlage 8: Onderzoek stikstofdepositie
- Bijlage 9: Nader soortgericht onderzoek
- Bijlage 10: Archeologisch onderzoek
- Bijlage 11: Verkeersonderzoek

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Steengroeveweg in het buitengebied van Winterswijk, ten oosten van de kern, bevindt zich een steengroeve waar kalksteen gewonnen en verwerkt wordt. De groeve bevindt zich nabij de buurtschappen Henxel en Ratum en bestaat uit drie delen. In de oostelijke en oudste groeve wordt het grondwater weggepompt, waardoor deze nu wordt beheerd als natuurgebied. De Winterswijkse steengroeve is naast het bedrijfsmatige aspect van groot belang voor wetenschappers, natuurliefhebbers, culturele activiteiten en het toerisme. Het voornemen bestaat om aan de noordzijde van de steengroeve te voorzien in een museum. Onderdeel van deze ontwikkeling is het verleggen van de Steengroeveweg, een landschappelijk ingepaste parkeervoorziening en een plek waar kinderen in stenen kunnen hakken.

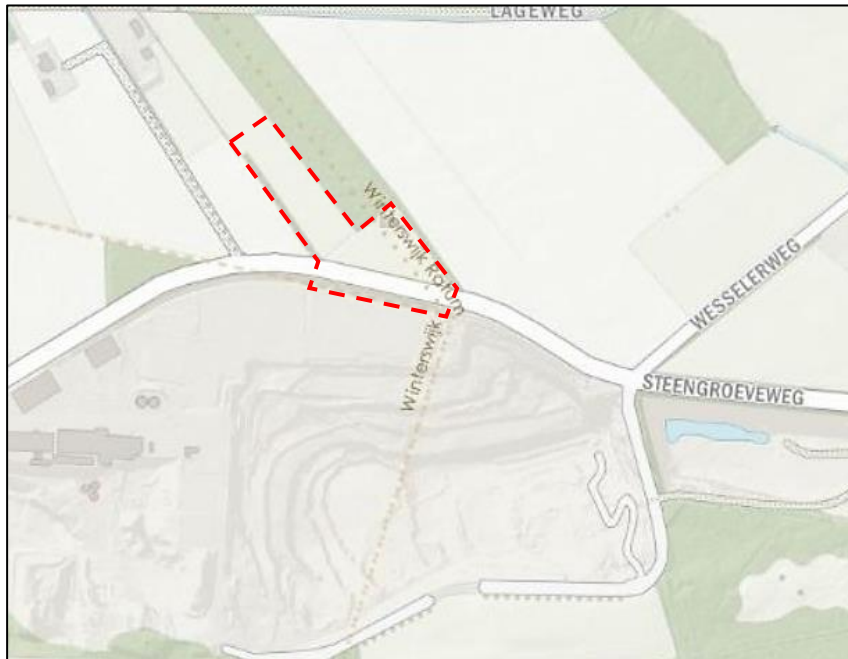
Deze ontwikkeling is niet mogelijk binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Winterswijk'. Om de beoogde ontwikkeling alsnog mogelijk te maken moet er een nieuw bestemmingsplan worden opgesteld. Voorliggend bestemmingsplan voorziet hierin.

1.2 Plangebied

Het plangebied bevindt zich ten oosten van de kern Winterswijk, buiten de bebouwde kom. Het plangebied grenst aan de noord-, oost- en westzijde aan het buitengebied van Winterswijk. Aan de zuidzijde is de steengroeve zelf gesitueerd. Op de navolgende afbeeldingen zijn de globale ligging en begrenzing van het plangebied weergegeven. De exacte begrenzing van het plangebied is op de verbeelding van dit bestemmingsplan weergegeven.

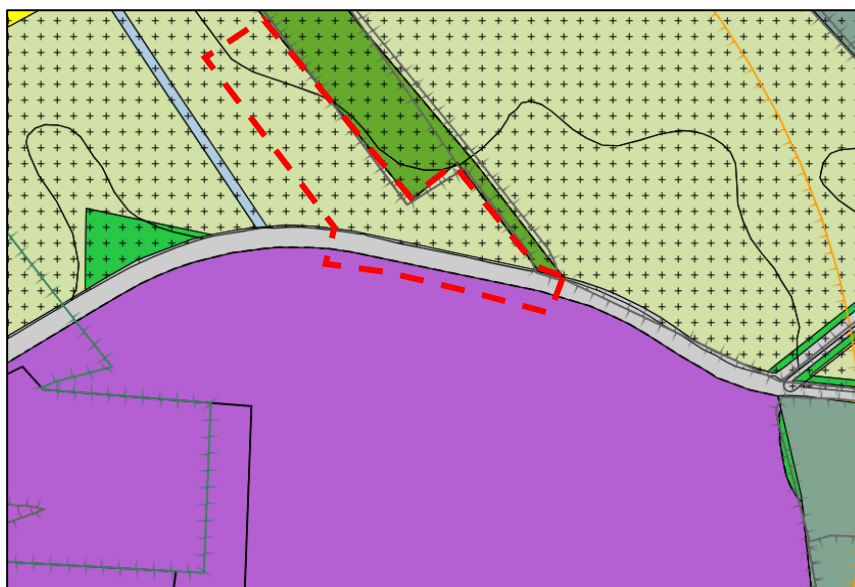
Globale ligging plangebied (rode arcering) bron: pdok.nl

Globale begrenzing plangebied (rode arcering) bron: pdokviewer.pdok.nl

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Op dit moment geldt voor het plangebied het bestemmingsplan 'Buitengebied Winterswijk', zoals vastgesteld op 28 februari 2011 door de gemeenteraad van Winterswijk. Het plangebied kent de enkelbestemmingen 'Agrarisch - Cultuurlandschap', 'Bedrijf' en 'Verkeer', de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologische verwachting 3' en 'Waarde - Archeologische verwachting 4' en de gebiedsaanduidingen 'ehs natuur', 'geluidzone - industrie', 'natte natuur', 'reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' en 'waardevol landschap'.

Uitsnede uit verbeelding van vigerende bestemmingsplannen met daarop het plangebied bij benadering rood omlijnd (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Agrarisch - Cultuurlandschap

Het noordwestelijk deel van het plangebied kent de bestemming 'Agrarisch - Cultuurlandschap', waarbinnen de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf is toegestaan. Daarnaast zijn de gronden bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden en bijbehorende voorzieningen. Er mogen enkel bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd met een maximale bouwhoogte van 2 meter.

Bedrijf

De zuidelijke rand van het plangebied kent de bestemming 'Bedrijf' en is gezien de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - overige bedrijvigheid 29' aangewezen voor een steen- en kalkgroeve met bijbehorende voorzieningen. Ter plaatse van het plangebied geldt geen bouwvlak, waarmee enkel bouwwerken, geen gebouwen zijnde zijn toegestaan met een maximale bouwhoogte van 2 meter. Bij omgevingsvergunning kan een ander bedrijf worden toegestaan.

Verkeer

De Steengroeveweg loopt door het plangebied en kent de bestemming 'Verkeer'. Daarmee zijn de gronden bestemd voor wegen en straten, wandel- en fietspaden met een functie voornamelijk gericht op de afwikkeling van het doorgaande verkeer, parkeer-, groen en speelvoorzieningen, water(huishoudkundige voorzieningen) en bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde (maximaal 4 meter hoog).

Waarde - Archeologische verwachting 3 en 4

Ter plaatse van het plangebied geldt voor een groot deel de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologische verwachting 3' en gedeeltelijk 4. Hiermee zijn de gronden mede bestemd voor het behoud van de mogelijk aanwezige archeologische waarden. Deze dubbelbestemmingen regelen onder andere dat archeologisch onderzoek benodigd is bij ontwikkelingen van een grotere omvang dan respectievelijk 100 en 2.500 m². In paragraaf 4.9 zal nader ingegaan worden het aspect archeologie.

EHS Natuur

De gronden ter plaatse van de gebiedsaanduiding 'EHS Natuur' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het beschermen en ontwikkelen van landschappelijke en ecologische waarden. Deze gebiedsaanduiding geldt enkel voor een smal strookje aangrenzend aan het productiebos ten noordoosten van het plangebied

Natte natuur

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'natte natuur' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van natuurwetenschappelijke waarden in de vorm van natte natuur. Deze gebiedsaanduiding geldt enkel voor een smal strookje aangrenzend aan het productiebos ten noordoosten van het plangebied. Deze gronden zijn tevens onderdeel van het GNN, behorend bij de vochtige bossen volgens het Natuurbeheerplan. In het landschap- en inrichtingsplan zal rekening gehouden moeten worden met de impact van de ontwikkeling op de ter plaatse aanwezige (natte) natuurwaarden.

Geluidzone - industrie

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'geluidzone - industrie' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de geluidruimte van de steengroeve. Deze aanduiding geldt over het gehele plangebied. Hierbinnen mogen geen geluidgevoelige objecten worden gebouwd. hiervan kan bij omgevingsvergunning worden afgeweken.

Reconstructiewetzone - extensiveringsgebied

De gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone - extensiveringsgebied' geldt voor het gehele plangebied en legt beperkingen op voor veehouderijen. Dit is niet van invloed op voorliggend plangebied.

Waardevol landschap

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'waardevol landschap' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het beschermen en ontwikkelen van het waardevol landschap. Een omgevingsvergunning voor het afwijken van bouw- en gebruiksregels wordt enkel verleend wanneer geen aantasting plaatsvindt van de bijzondere kwaliteiten van het landschap. Er moet sprake zijn van behoud of versterking van de bijzondere kwaliteiten.

Facetbestemmingsplan parkeren Winterswijk

Naast het bestemmingsplan 'Buitengebied Winterswijk' is ook het 'Facetbestemmingsplan parkeren Winterswijk' van kracht ter plaatse van het plangebied. In dit thematische bestemmingsplan is vastgelegd dat omgevingsvergunningen voor het bouwen, uitbreiden en wijzigingen van de functie van gebouwen en gronden enkel worden verleend indien voldoende parkeergelegenheid wordt gerealiseerd. Dit wordt bepaald op basis van het gemeentelijk parkeerbeleid. Het plangebied heeft hierbinnen de aanduiding 'overige zone - buitengebied'.

De beoogde ontwikkeling van het museum en de bijbehorende voorzieningen passen niet binnen de gebruiks- en bouwregels van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Winterswijk'. Daarmee is het opstellen van een nieuw bestemmingsplan noodzakelijk. In paragraaf 4.11 wordt nader toegelicht hoe omgegaan wordt met het aspect verkeer en parkeren.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en deze toelichting. De toelichting is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. Na het inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de bestaande situatie van het plangebied en komt de planbeschrijving aan de orde. In hoofdstuk 3 wordt de toets aan het beleidskader weergegeven, waarna in hoofdstuk 4 de haalbaarheid van het plan aangetoond wordt voor wat betreft milieu- en omgevingsaspecten. Hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de juridische planopzet. Het laatste hoofdstuk behandelt de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied omvat van noord naar zuid agrarische percelen, de loop van de huidige Steengroeveweg tot aan de kruising met de Wesselerweg en het noordelijk deel van de steengroeve zelf. In de hiervoor gestelde volgorde wordt de huidige situatie van het plangebied beschreven. De twee agrarische percelen bestaan uit akkerland, dan wel agrarische weide met een schuurtje. De percelen worden omzoomd door bomen en zijn zodoende van elkaar, en van de Steengroeveweg, afgescheiden. Aan de oostzijde worden de agrarische percelen begrensd door een productiebos.

De Steengroeveweg loopt ter hoogte van het plangebied in een bocht rondom de groeve. De weg wordt grotendeels begeleid door bomen; soms aan beide kanten van de weg, soms aan één zijde. Ter hoogte van de kruising met de Wesselerweg (oostzijde plangebied) staat een bouwwerk dat 'museum' aanduidt.

Het deel van het plangebied aan de zijde van de steengroeve zelf betreft de buitenste rand van de groeve, welke zich op maaiveldniveau bevindt. De delen waar de kalkwinning plaatsvindt c.q. -vond vallen buiten het plangebied. Navolgende afbeelding geeft een impressie van de huidige situatie van het plangebied.

Impressie huidige situatie plangebied in vogelvlucht (bron: Google Earth)

Ondanks dat de steengroeve zelf geen deel uitmaakt van het plangebied volgt een korte beschrijving van deze groeve, gezien de directe relatie die het plangebied hiermee heeft.

De steengroeve is sinds 1932 in gebruik. Thans is één van de drie delen uitgeput en in beheer bij Staatsbosbeheer. De kalksteen die gewonnen wordt, wordt vermalen en voornamelijk gebruikt voor beton, de asfaltindustrie en als bodemverbetering. Daarnaast heeft Sibelco een rol in de circulaire economie door het toepassen van secundaire grondstoffen zoals vliegassen.

Naast de kalkwinning is de steengroeve vanwege de unieke geologische bodemopbouw interessant voor wetenschappers, studenten, fossielenjagers en andere belangstellenden. Al jarenlang worden er in de zomermaanden open dagen georganiseerd voor fossielen- en mineralenzoekers. Ten slotte verrijst in de vakantieperiode een festivalterrein onder in de groeve, onder de noemer 'het steengroevetheater'. Verder is het gebied bekend vanwege de aanwezigheid van de oehoe (zie ook paragraaf 4.8 Natuur). Navolgende afbeelding toont een weergave van de steengroeve.

Impressie huidige situatie steengroeve (bron: Google Maps)

2.2 Toekomstige situatie

Al een aantal jaar wordt gesproken over een mogelijk museum bij de steengroeve. In 2010 is in opdracht van de gemeenteraad van Winterswijk onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een museum, waarbij de uiteindelijke conclusie was dat een museum nabij de steengroeve en het recreatief wandel- en fietsnetwerk het meest kansrijk is. Vanuit deze conclusies is in 2013 Stichting Terra Temporalis opgericht en is in 2016 het Ruimtelijk Afspraken Kader Steengroeve Museum (RAK) vastgesteld door de gemeenteraad.

In de jaren daarna is gewerkt aan de uitwerking van de plannen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een plan voor een museum voor jaarlijks maximaal 25.000 bezoekers, waarbij onder meer de Steengroeveweg deels wordt verlegd. Deze omvang is gebaseerd op verschillende ruimtelijke onderzoeken (verkeer, stikstof, natuur) en middels raadsbesluit op 28 november 2019 ook verwerkt in het actuele RAK. Gedurende de planvorming heeft op diverse momenten informatiedeling met omwonenden en belanghebbenden plaatsgevonden. Navolgend worden de uitgangspunten van de ontwikkeling besproken.

Concept en stedenbouwkundige opzet

De unieke vondsten die in de groeve zijn gedaan maken deze plek niet alleen voor Nederland, maar ook internationaal van groot wetenschappelijk belang. Er wordt een inkijkje geboden in de wereld van een kwart miljard jaar geleden. Dit tijdperk is de voorloper van de dinosaurustijd. Met de komst van een museum wordt een uitgelezen

mogelijkheid gecreëerd om de bijzondere vondsten en de wetenschappelijke achtergrond te delen met een breder publiek. De focus ligt op de inhoud en niet op het entertainment. Om de belangrijke relatie met de groeve zelf kracht bij te zetten bestaat het beoogde museum uit twee vleugels die verbonden worden door een transparant gedeelte. Daardoor kan de bezoeker komend vanaf de parkeerplaatsen al de steengroeve zien liggen. Naast het museum zal een 'pyrietpaviljoen' worden gerealiseerd, waar kinderen op zoek kunnen naar fossielen, pyriet en andere mineralen.

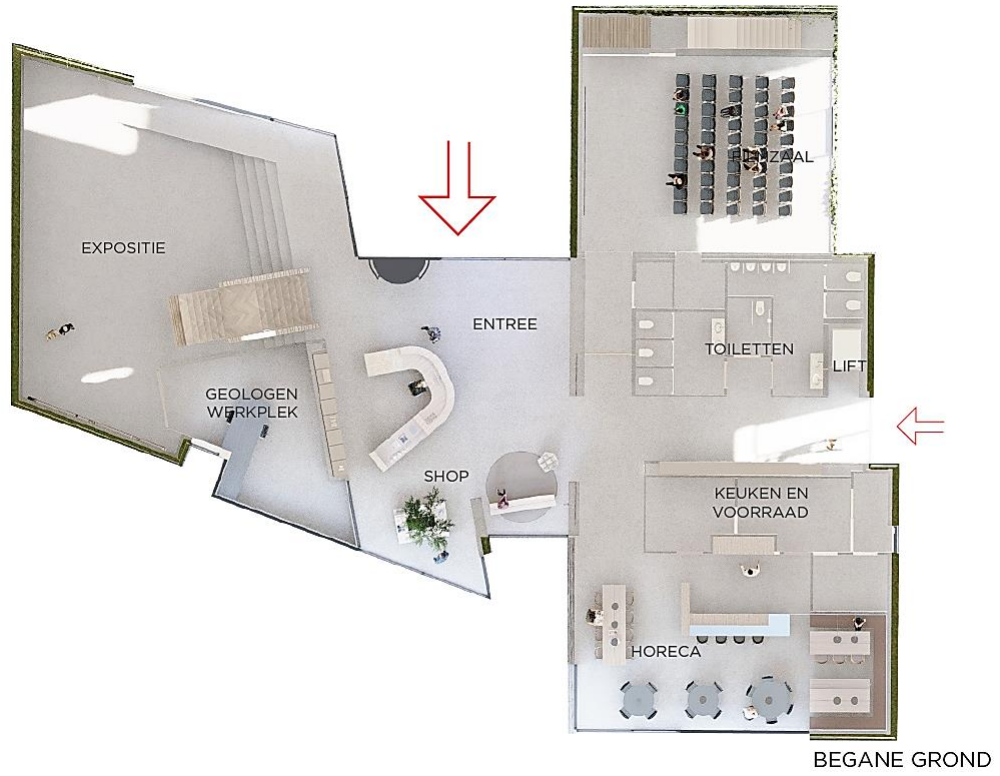
Impressie beoogde situatie plangebied (bron: Maas Architecten)

Om deze ontwikkeling mogelijk te maken is een infrastructurele aanpassing noodzakelijk. De Steengroeveweg wordt verlegd en loopt in de gewenste situatie in een vloeiende boog rondom het museum en het pyrietpaviljoen. Aan de overzijde van de weg, ter hoogte van de huidige agrarische percelen, wordt voorzien in parkeergelegenheid. De parkeergelegenheid wordt ingepast met hagen en groen, zodat het groene karakter van de omgeving niet in het geding komt. Er zijn 60 autoparkeerplaatsen beoogd. Ook zijn er afzonderlijke compartimenten voor motoren en fietsen.

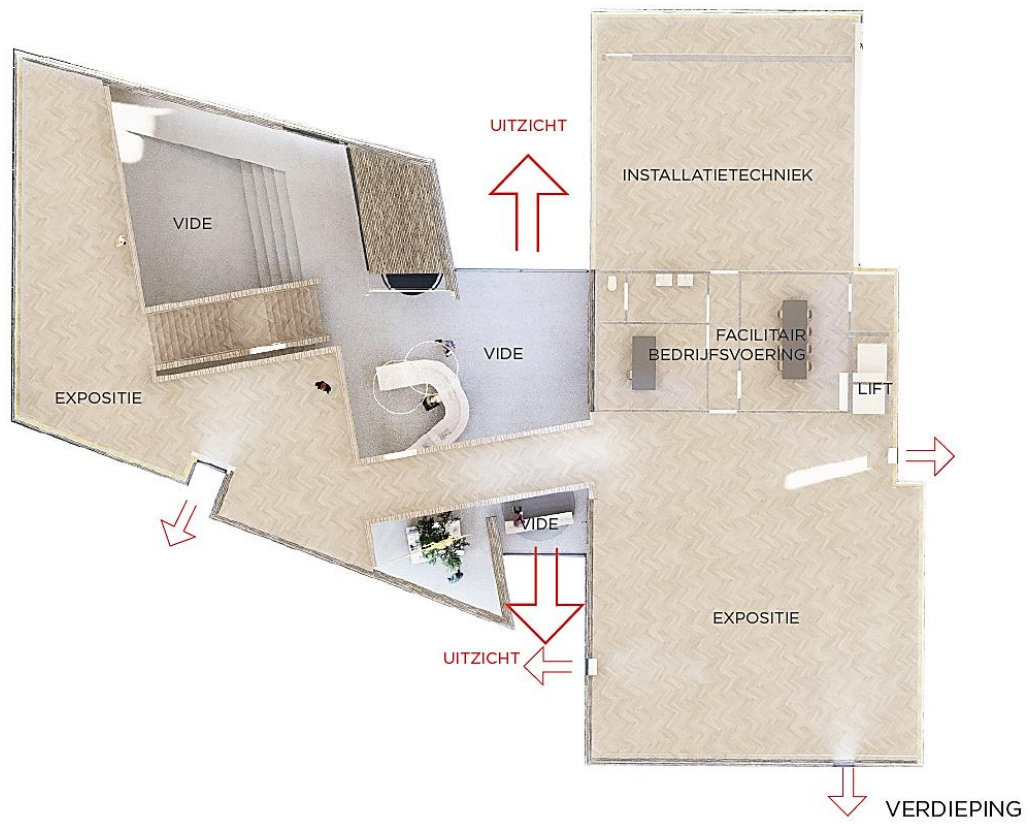
Gebouw en invulling

Het museum krijgt ondanks een eenvoudige opzet een iconische uitstraling en wordt verbijzonderd met geologische referenties (onder andere spelonken, monolieten en zuilvormen). Het gebouw kan deels in de grond worden gebouwd en zal maximaal 10 meter hoog worden, gemeten vanaf het maaiveld. Het pyrietpaviljoen bevindt zich naast het museum en zal circa 3 meter hoog worden, gemeten vanaf maaiveld.

In het museum komen verschillende expositieruimten (in totaal circa 500 m²) voor exposities van de 250 miljoen jaar oude vondsten. Verder is er aandacht voor het ontstaan en de ontwikkeling van het Nationaal Landschap Winterswijk, voor Natura 2000-gebied de Willink Weust en voor de exploitant van de steengroeve. Naast expositieruimte is ruimte gepland voor een filmzaal, een horecagedeelte met twee terrassen en een laboratorium waar zichtbaar voor het publiek de vondsten worden geprepareerd. Dit bevindt zich allemaal op de begane grond. Op de eerste verdieping is nog verdere expositieruimte en zijn facilitaire voorzieningen beoogd. Navolgend zijn beoogde plattegronden van het museum weergegeven.

Impressie beoogde invulling begane grond (Bron: Maas Architecten)

Impressie beoogde invulling verdieping (Bron: Maas Architecten)

Duurzaamheid

Voorliggende ontwikkeling kent een hoog ambitieniveau in het kader van duurzaamheid. Het voornemen bestaat om gebruik te maken van ledverlichting, een warmtepomp/waterterugwinning en restwarmte. Er komen zonnepanelen op het dak en er zal geen sprake zijn van een gasaansluiting. Er zal ruimte worden gemaakt voor hemelwaterberging op het eigen terrein en het voornemen bestaat om gebruik te maken van een helofytenfilter, waarmee afvalwater wordt schoon gefilterd. De genoemde mogelijkheden voor de waterhuishouding betreffen overigens nog een voornemen. Vanwege de nieuwbouw alsmede de wegomlegging zal voorafgaand aan de uitvoeringsfase nog een waterhuishoudkundig plan opgesteld moeten worden. Daarbij moet rekening gehouden worden met eventuele afwatering op de Willinkbeek (Henbeek met hoog ecologisch niveau). Indien afwatering op deze beek plaatsvindt dient onderzocht te worden of dit impact heeft op de ecologische waarden. Dit betreffen echter uitvoeringsaspecten die voor de vaststelling van een bestemmingsplan minder relevant zijn. In paragraaf 4.7 (water) zal dit nog nader toegelicht worden.

Navolgende afbeeldingen geven een impressie van de beoogde ontwikkeling.

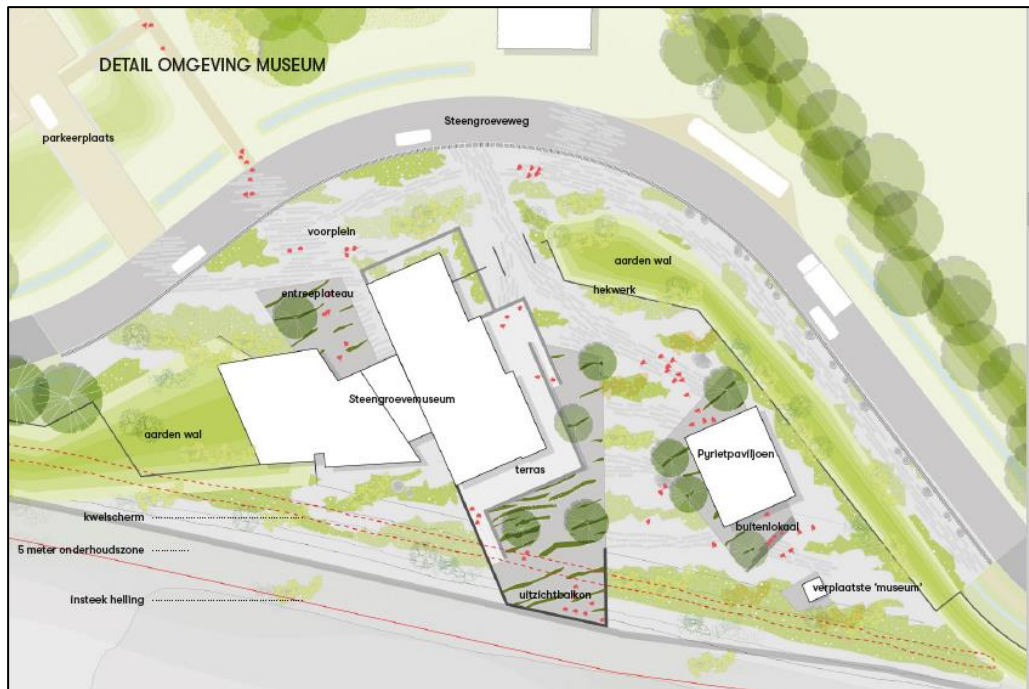
Overzichtsfoto ontwikkeling: rechts museum en links pyrietpaviljoen (bron: Maas Architecten)

Impressie parkeerplaats met zicht op museum (bron: Maas Architecten)

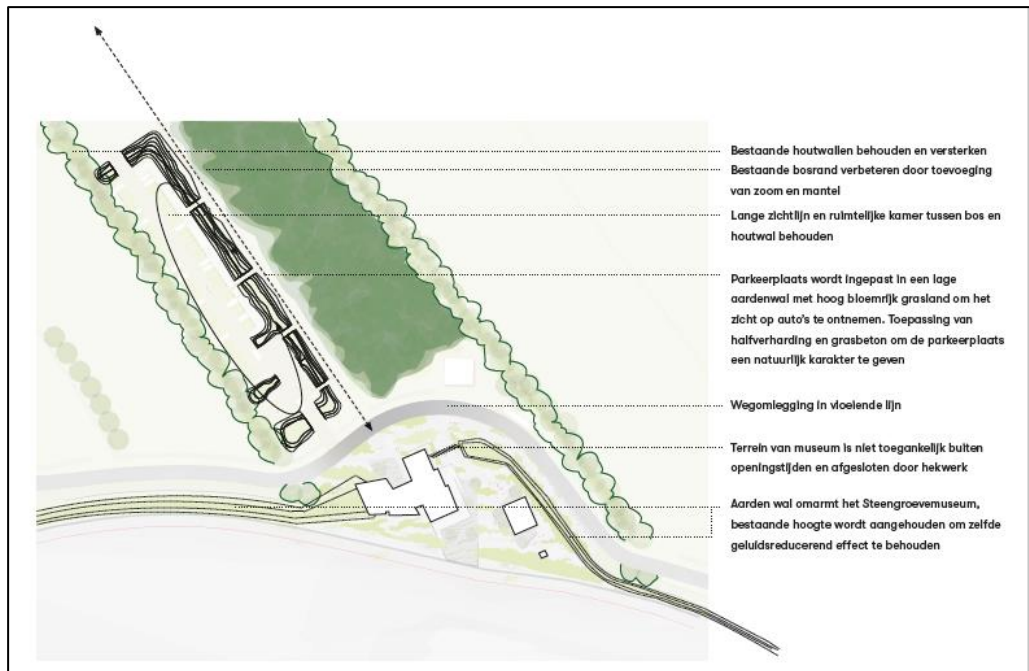
Impressie entree museum (Bron: Maas Architecten)

Schetsontwerp buitenruimte museumomgeving (Bron: LAOS).

Landschappelijke inpassing

Het plangebied maakt onderdeel uit van het Nationaal Landschap Winterswijk. Dat maakt dat de ontwikkeling de aanwezige kernkwaliteiten van het landschap niet onevenredig mag aantasten. Daarom is voor de ontwikkeling een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. Het landschappelijk inpassingsplan zet in op het realiseren van een parkeergebied tussen houtwallen en een museumomgeving in het groevelandschap. De bestaande houtwallen worden behouden en versterkt. Zo worden de houtwal aan de westzijde en de bosrand aan de oostzijde van het parkeerterrein versterkt. Het parkeren wordt ingepast in een lage aardenwal met hoog bloemrijk grasland om het zicht op de auto's te ontnemen. Met toepassing van natuurvriendelijke halfverharding en grasbeton krijgt de parkeervoorziening een zo natuurlijk mogelijk karakter. De Steengroeveweg wordt in een vloeiende lijn verlegd. Vervolgens omarmt een aardenwal de museumomgeving, die gecombineerd wordt met een afgesloten hekwerk zodat het terrein na de openingstijden afgesloten kan worden. Door middel van een uitkijkplateau wordt een directe relatie gelegd tussen het museum en de steengroeve. De aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing wordt door middel van een voorwaardelijke verplichting in de regels juridisch-planologisch gewaarborgd.

Landschappelijk inpassingsplan (Bron: LAOS).

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt op passende wijze aandacht geschonken aan dit bijzonder stukje Nederland. De bijzondere geologische en natuurwaarden van het gebied krijgen een groter publiek en de kleinschalige opzet van de bebouwing en de landschappelijke inpassing van de parkeervoorziening doet recht aan de omgeving.

3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 *De Nationale Omgevingsvisie (NOVI)*

De NOVI biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende opgaven beschreven.

Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterke en gezonde steden en regio's;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven;

- 1 Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte.
- 2 Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom verschillen.
- 3 Afwentelen wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Toetsing

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt met name aansluiting gezocht bij de eerste twee pijlers uit de NOVI. Er wordt een recreatieve functie toegevoegd aan een bijzonder stukje Nederland, waar op dit moment de nadruk ligt op bedrijfsactiviteiten. Vanuit de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van de omgeving is gekomen tot een passend ontwerp, waarmee recht wordt gedaan aan de specifieke plek. Zeker in combinatie met de hoge duurzaamheidsambities wordt zo bijgedragen aan de creatie van een duurzame en toekomstbestendige omgeving, waarbij de identiteit van de locatie nadrukkelijk kracht wordt bijgezet. Het plan is daarom in lijn met de NOVI.

3.1.2 ***Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)***

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin kaderstellende uitspraken. Het gaat onder meer om nationale belangen als Rijksvaarwegen, Defensie, Natuurnetwerk Nederland (NNN), Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen en Primaire waterkeringen.

Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij het NNN en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Ten aanzien van de begrenzing van het NNN is bepaald dat niet het rijk, maar de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in juridisch-planologische procedures te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Toetsing

Het voorgenomen project raakt geen van de nationale belangen en is niet in strijd met het bepaalde in het Barro.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid)

Vanuit het rijk wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is de Ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd en als procesvereiste opgenomen in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het doel dat hiermee wordt beoogd is het stimuleren van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en het bewerkstelligen van een goede ruimtelijke ordening, onder meer door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van over-programmering. Met de Ladder wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten nastreeft. Een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden afgewogen en gemotiveerd. Daarbij moet een beschrijving worden gegeven van de behoefte aan de betreffende ontwikkeling. Indien de ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk wordt gemaakt, dient te worden gemotiveerd waarom de ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied wordt voorzien.

Toetsing

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is in het Bro opgenomen. Een stedelijke ontwikkeling is volgens het besluit 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. Uit jurisprudentie volgt dat (recreatie)ontwikkelingen met een omvang groter dan 500 m² als stedelijke ontwikkeling worden gezien. Daarmee is met de voorgenomen ontwikkeling sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Dit betekent dat in het kader van de Ladder voor duurzame verstedelijking ingegaan moet worden op de behoefte van de ontwikkeling en de vraag beantwoordt moet worden waarom deze ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien.

In opdracht van de gemeenteraad van Winterswijk is in 2010 een haalbaarheidsonderzoek verricht naar de realisatie van een museum dat gelinkt is aan de steengroeve.

Uit dit onderzoek volgde onder meer dat:

- een museum het (toeristisch) profiel van de gemeente versterkt;
- een museum een aanzuigende werking op toeristen heeft;
- een museum moet aansluiten op de identiteit van de gemeente;
- een museum in verbinding moet staan met het recreatief wandel- en fietsnetwerk

- er kansen zijn op het aantrekken van bezoekers uit nabijgelegen buitenland, mits aandacht is voor een goede routevoorziening en de exposities internationaal aantrekkelijk zijn.

Het onderzoek concludeert dat een museum nabij de steengroeve het populairst is onder het betrokken panel en de grootste bezoekerspotentie heeft. Zodoende is de keuze voor het plangebied buiten bestaand stedelijk gebied te rechtvaardigen, ook omdat het plangebied onderdeel uitmaakt van het fietsknooppuntennetwerk. Ondanks dat het onderzoek inmiddels enige jaren oud is zijn de conclusies ook hedendaags nog steeds relevant daar het de specifieke meerwaarde van een museum op locatie benadrukt.

In 2022 is een nieuw onderzoek verricht naar de aantrekkelijkheid en bezoekingententie van het museum¹. Uit het onderzoek volgt dat het concept aantrekkelijk en vernieuwend is en daarmee de bezoekingententie hoog. Een belangrijke reden voor toeristen om een bezoek te brengen aan het museum, is dat zij vinden dat het museum een interessant thema heeft. Daarnaast is het een leerzaam en interactief museum wat het ook leuk en geschikt maakt voor kinderen. Verder spreekt de omgeving aan, wat het bezoek goed te combineren maakt met een dagje uit. De combinatie van een 'dagje uit' en de impact hiervan op het natuurgebied Willinks Weust is wel nader beoordeeld en verantwoord in paragraaf 4.8 (ecologie) en 4.11 (verkeer en parkeren). Er zou tevens veel interesse zijn in het combineren van een bezoek aan het museum met een toeristische overnachting binnen de gemeente Winterswijk, hetgeen ook overeen komt met de toeristische doelstelling van de gemeente.

Naast het feit dat het museum het toeristisch profiel van de gemeente versterkt, maakt het ook optimaal gebruik van de aanwezige geologische en natuurkwaliteiten. De steengroeve en Natura 2000-gebied Willinks Weust liggen immers op zeer nabijgelegen afstand. De aanwezigheid van het Natura 2000-gebied versterkt de kwaliteit van het museum, hetgeen je aan kennis opdoet kan je om de hoek in de praktijk zien en ervaren. Vice versa zal aangetoond moeten worden dat de ontwikkeling van het museum geen negatieve invloed heeft op het Natura 2000-gebied, daar is en wordt in voorzien met de ecologische onderzoeken (gebieds- en soortenbescherming, paragraaf 4.8).

Aspecten als beleving en ontmoeten spelen bovendien een belangrijke rol in de samenleving. Enerzijds heeft de consument het steeds drukker, anderzijds krijgt onze vrijetijd een steeds grotere waarde. De grotere waarde van onze vrijetijdsbestedingen komt onder andere tot uiting in de zoektocht naar het opdoen van nieuwe ervaringen en het hebben van een rijk, divers sociaal leven met ontspanningsmomenten. De niet-materiële aspecten van spullen kennen daarbij een grotere waarde voor de consument. Vanuit het beleven en het ontmoeten zien we dan ook dat functies op het gebied van vrijetijd een vlucht krijgen binnen de Nederlandse economie. Het museum is een goed voorbeeld van een plek waar nieuwe unieke vrijetijdservaringen kunnen worden opgedaan en waarbij combinaties worden gelegd van vormen van educatie en ontspannen. Deze combinatie maakt dat ook dat de informatie uit het museum

---

¹ Blaauw Research bv (2022). Behoeftte onderzoek. Steengroeve museum: aantrekkelijk, vernieuwend en een bezoek waard. Jobnummer: 26003. Januari 2022.

tastbaar, waarneembaar en beleefbaar worden voor de bezoeker. Zeker voor kinderen zorgt het pyrietpaviljoen hiervoor.

Gelet op het voorgaande geldt dat deze ontwikkeling voorziet in een behoefte, die aansluit op de huidige wensen binnen de recreatiesector en optimaal gebruik maakt van de locatie-eigenschappen die op een andere locatie (binnen bestaand stedelijk gebied) niet voorhanden zijn. De ontwikkeling heeft de toets aan de Ladder voor duurzame verstedelijking dan ook positief doorlopen.

Conclusie

Onderhavig plan is in lijn met het rijksbeleid.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie en -verordening Gelderland (januari 2023)

Op 19 december 2018 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland vastgesteld. Sinds 1 maart 2019 is deze Omgevingsvisie van kracht. De meest recente versie van de Omgevingsverordening dateert van januari 2023. De provincie heeft in de Omgevingsvisie een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland centraal gesteld.

- *Gezond en veilig.* Dat = een gezonde leefomgeving, schone en frisse lucht, een schoon milieu, een niet vervuilde bodem, voldoende schoon en veilig (drink)water, bescherming van onze flora en fauna. Dat = voorbereid zijn op klimaatverandering, zoals hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. En, dat = aandacht hebben voor verkeersveiligheid en veilige bedrijvigheid.
- *Schoon en welvarend.* Dat = een dynamisch, duurzaam en aantrekkelijk woon-, werk- en ondernemersklimaat, goed bereikbaar en met een goed functionerende arbeidsmarkt en dito kennis- en onderwijsinstellingen. Maar dat = ook: het tegengaan van schadelijke uitstoot, afval en uitputting van grondstoffen. En: het investeren in nieuwe, alternatieve vormen van energie.

Onderdeel van de Omgevingsvisie zijn diverse thematische visieschetsen met de volgende thema's:

- Energietransitie: van fossiel naar duurzaam.
- Klimaatadaptie: omgaan met veranderend weer.
- Circulaire economie: sluiten van kringlopen.
- Biodiversiteit: werken met de natuur.
- Bereikbaarheid: duurzaam verbonden.
- Vestigingsklimaat: een krachtige, duurzame topregio.
- Woon- en leefomgeving: dynamisch, divers, duurzaam.

De Omgevingsvisie bevat de strategische ambities voor de lange termijn.

De Omgevingsverordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels

noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Toetsing

Raadpleging van de digitale versie van de Omgevingsvisie en -verordening wijst uit dat de gronden van het plangebied zijn aangewezen als 'Nationaal Landschap'. Hierdoor zijn geen ontwikkelingen mogelijk die de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap aantasten. Om die reden is voor de ontwikkeling een landschappelijk inpassingsplan opgesteld, waarin op basis van de ter plaatse aanwezige landschapskenmerken en kwaliteiten verschillende maatregelen zijn voorzien om de ontwikkeling landschappelijk gezien in te passen. De aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing wordt door middel van een voorwaardelijke verplichting in de regels juridisch-planologisch gewaarborgd. Zo zorgt de ontwikkeling niet voor een aantasting van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap.

Verder is in artikel 2.65b van de provinciale omgevingsverordening vastgesteld dat in de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving dient te worden gegeven van de maatregelen die worden genomen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen of te beperken. In paragraaf 2.2 is reeds een aantal duurzaamheidsmaatregelen opgesomd en aandacht besteed aan de landschappelijke inpassing van de ontwikkeling. Zo wordt het museum aardgasloos ontwikkeld en wordt zoveel mogelijk duurzaam materiaal gebruikt. Verder is ruimte voor zonnepanelen op het dak en wordt het hemelwater op eigen terrein geborgen. Het groen in de omgeving zal zoveel mogelijk behouden blijven en waar mogelijk uitgebreid worden, bijvoorbeeld om de ontwikkeling goed landschappelijk in te passen. Door het nemen van voorgenoemde maatregelen wordt aangenomen dat voldoende rekening wordt gehouden met de aspecten duurzaamheid en klimaatadaptie. Daarmee vormen de Omgevingsvisie en -verordening geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

Zoals ook in paragraaf 6.2.1 zal worden toegelicht heeft de provincie Gelderland een vooroverlegreactie ingediend. Deze reactie is verwerkt in voorliggend ontwerpbestemmingsplan. Na de formele vooroverlegreactie (d.d. 14 juli 2023) heeft nog aanvullend contact plaatsgevonden tussen de gemeente en de provincie Gelderland, specifiek over de uitgevoerde ecologische onderzoeken en de verantwoording van het project ten aanzien van de Wet natuurbescherming. De meeste van deze opmerkingen zijn verwerkt in voorliggende toelichting en/of de bijlagen. Enkele opmerkingen zullen tussen ontwerp en vaststelling van het bestemmingsplan nog aangevuld worden (bijv. een nadere verantwoording van de impact op de Oehoe en de mogelijke invloed van de ontwikkeling op de waterhuishouding rondom het plangebied).

Conclusie

Onderhavig plan is in overeenstemming met het provinciaal beleid.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk

De Omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk is een integrale visie voor de fysieke leefomgeving van het buitengebied van de gemeente Winterswijk. De visie bevat de strategische hoofdkeuzen van het beleid voor de lange termijn.

De visie heeft twee functies. Het is het afwegingskader als een initiatief bij de gemeente wordt ingediend dat niet in het geldende bestemmingsplan in het buitengebied past, en als de gemeente overweegt om van de regels in het bestemmingsplan af te wijken. En het is het inhoudelijk kader voor de opvolger van het bestemmingsplan 'Integrale herziening buitengebied Winterswijk', het omgevingsplan. Het omgevingsplan komt enkele jaren na de vaststelling van de omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk.

In de omgevingsvisie worden de volgende kwaliteiten beschouwd als kernkwaliteiten van het buitengebied:

- 1 De bijzondere geologische en aardkundige kenmerken.
- 2 De bijzondere en hoge kwaliteit van het cultuurlandschap, ontstaan door menselijk gebruik in het verleden.
- 3 Ecologische waarden en milieukwaliteit, die zijn ontstaan als gevolg van de opbouw van het landschap.
- 4 De leefbaarheid in het landelijk gebied die er is als gevolg van de sociale samenhang.
- 5 Het economisch functioneren van het landelijk gebied, die bijdraagt aan de binding van inwoners aan het gebied en in veel gevallen een (financiële) drager is van de bijzondere kenmerken van het landschap.

Bovenstaande kwaliteiten zijn bepalend voor de identiteit van Winterswijk. En daarom worden in de visie keuzes gericht op:

- 1 Het veiligstellen, behouden en bevorderen van die kwaliteiten bepalend zijn voor de identiteit van de gemeente.
- 2 Het laten van ruimte voor initiatieven die aan die kwaliteiten bijdragen.

Toetsing

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt voorzien in een ontwikkeling die nadrukkelijk bijdraagt aan de versterking van de kernkwaliteiten van het buitengebied van Winterswijk. De ontwikkeling van het museum wordt dan ook specifiek genoemd als wenselijke ontwikkeling in de omgevingsvisie. Zoals reeds toegelicht in paragraaf 2.2 is de ontwikkeling van het Steengroeve Museum al lang onderwerp van gesprek en de gemeentelijke beleidskaders. In 2010 is in opdracht van de gemeenteraad van Winterswijk onderzoek verricht naar de haalbaarheid van een museum, waarbij de uiteindelijke conclusie was dat een museum nabij de steengroeve en het recreatief wandel- en fietsnetwerk het meest kansrijk is. Vanuit deze conclusies is in 2013 Stichting Terra Temporalis opgericht en is in 2016 het Ruimtelijk Afspraken Kader Steengroeve Museum (RAK) vastgesteld door de gemeenteraad. Het actuele RAK is middels raadsbesluit op 28 november 2019 aangenomen. Deze beleidsgeschiedenis heeft ertoe geleid dat de ontwikkeling van het Steengroeve Museum opgenomen is in de gemeentelijke Omgevingsvisie Buitengebied.

Met de ontwikkeling wordt aandacht geschonken aan de unieke geologische en aardkundige kwaliteiten van de steengroeve en de vondsten die hier zijn en worden gedaan. Het museum en de bijbehorende voorzieningen kunnen als vaandeldrager dienen voor de unieke kwaliteiten die hier aanwezig zijn. Daarmee beantwoordt het voornemen nadrukkelijk aan de ambities zoals die gelden voor het buitengebied van de gemeente Winterswijk.

Conclusie

Onderhavig plan is in lijn met het gemeentelijk beleid.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Milieueffectrapportage

Algemeen

Voor plannen en activiteiten, die mogelijk belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, kan het noodzakelijk zijn dat een milieueffectrapport wordt opgesteld. In hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en in het Besluit milieueffectrapportage is dit geregeld. Er is een m.e.r.-plicht voor plannen (planMER) en een m.e.r.-plicht voor besluiten. Een plan is plan-m.e.r.-plichtig als het plan kaders stelt voor m.e.r.-plichtige activiteiten.

Toetsing

Onderhavig project (de realisatie van een museum, inclusief wegverlegging Steengroeveweg) past binnen een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r., namelijk:

- Zoals benoemd in onderdeel D.1.2: “de wijziging of uitbreiding van een weg bestaande uit vier of meer rijstroken, of verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken niet zijnde een, autosnelweg of autosnelweg”. De drempelwaarde hiervoor is als volgt geformuleerd: “in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een weg met een tracélengte van 5 kilometer of meer”.
- Zoals benoemd in onderdeel D.11.2.: “de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen”. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: “in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:
  - 1°. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
  - 2°. een aaneengesloten gebied en 2.000 of meer woningen omvat, of
  - 3°. een bedrijfsploeroppervlakte van 200.000 m² of meer”.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een museum aan de Steengroeveweg in Winterswijk. De beoogde ontwikkeling is inclusief een landschappelijk ingepaste parkeervoorziening, een hakplek voor kinderen en de verlegging van de Steengroeveweg. Het totale plangebied betreft circa 1,4 hectare. De tracélengte van de verlegging bedraagt daarmee ook ruim minder dan 5 kilometer. Gelet op het voorgaande blijft onderhavige activiteit ver onder de drempelwaarde en is uitsluitend een vormvrije m.e.r.-beoordeling benodigd.

In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt beoordeeld of de activiteit belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben. Hierbij moet in het bijzonder worden nagegaan of er sprake is van de omstandigheden als bedoeld in bijlage III van de Europese Richtlijn betreffende de milieueffectbeoordeling. Daarbij dient te worden ingegaan op de volgende onderdelen:

- de kenmerken van het project;
- de plaats waar de activiteit plaatsvindt;
- de kenmerken van het potentiële effect.

Conclusie

Er is een vormvrije m.e.r.-beoordeling² uitgevoerd. Hieruit volgt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het project, die zouden kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Voor de meeste milieuaspecten geldt dat zonder maatregelen geoordeeld kan worden dat potentieel negatieve effecten uitgesloten zijn. Specifiek voor het aspect ecologie zijn wel maatregelen nodig en geldt een ontheffingsplicht. Indien deze maatregelen opgevolgd worden zijn potentiële negatieve effecten uitgesloten. De conclusie is dan ook dat belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

4.2 Bodem

Algemeen

In het kader van het bestemmingsplan moet zijn aangetoond dat de bodem en het grondwater geschikt zijn voor het beoogde gebruik. Hiertoe is het uitvoeren van een verkennend milieukundig bodem- en grondwateronderzoek noodzakelijk.

Toetsing

Ter plaatse van de beoogde recreatievoorzieningen in het plangebied is voorzien in een verkennend bodemonderzoek³. Op basis van dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat er zowel in de grond als in het grondwater geen verhoogde gehalten zijn aangetroffen. Het terrein is op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt voor het voorgenomen gebruik en een nadere beschouwing is niet benodigd. Om de bodem van het gehele plangebied inzichtelijk te krijgen is een aanvullend asfalt- en bodemonderzoek⁴ uitgevoerd ter plaatse van de Steengroeveweg en de gronden van het beoogde parkeerterrein. Hieruit blijkt onder andere dat het asfalt niet teerhoudend is. Onder de asfaltverharding is een fundatielaag van volledige slakken aanwezig met een dikte tot 23 centimeter. Het fundatiemateriaal voldoet aan de samenstellingswaarde voor niet vormgegeven bouwstoffen. Onder deze fundatielaag is een licht verhoogd gehalte gemeten aan kobalt en kwik. Voor de rest van het plangebied geldt dat volgens het verkennend bodemonderzoek geen verhoogde gehalten zijn aangetroffen in de grond. Wel zijn licht verhoogde gehalten gemeten aan cadmium, nikkel en zink in het grondwater. Geconcludeerd wordt dat het plangebied op basis van de milieuhygiënische kwaliteit geschikt is voor het voorgenomen gebruik.

Conclusie

Het aspect bodem vormt geen belemmering op de uitvoerbaarheid van voorliggend bestemmingsplan.

---

² SAB (2023). Vormvrije m.e.r.-beoordeling. Winterswijk, Museum Steengroeve. Projectnummer: 200335. 19 december 2023.

³ De Klinker Milieu (2020). Verkennend bodemonderzoek. Steengroeveweg (ong) Winterswijk. Rapportnummer: K205981. 18 november 2020.

⁴ De Klinker Milieu (2021). Aanvullend milieutechnisch onderzoek. Steengroeveweg (ong) Winterswijk. Rapportnummer: K21010791. 23 december 2021.

4.3 Geluid

Algemeen

De mate waarin het geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Indien nieuwe geluidsgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te verrichten naar de geluidsbelasting ten gevolge van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Wegen met een maximale snelheid van 30 km/uur zijn uitgesloten van akoestisch onderzoek.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een museum met bijbehorende voorzieningen. Een dergelijke functie betreft geen geluidsgevoelige functie. Toetsing aan de Wgh is daarom niet van toepassing.

Echter, om de voorgenomen ontwikkeling mogelijk te maken is een gedeeltelijke wegverlegging van de Steengroeveweg nodig. Bij fysieke wijzigingen aan een weg schrijft de Wet geluidhinder voor dat onderzoek naar 'reconstructie' moet plaatsvinden. Beoordeeld moet worden wat de wijziging van de weg voor effecten heeft op omliggende geluidgevoelige functies. In voorliggende situatie bevinden zich enkele woningen binnen de akoestische aandachtzone van de Steengroeveweg. Hiertoe is een akoestisch onderzoek reconstructie⁵ uitgevoerd. Uit de berekeningen blijkt dat er geen sprake is van een significante overschrijding (een toename hoger dan 1,5 dB en een geluidbelasting hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB). Op geen van de nabijgelegen woningen is daarom sprake van reconstructie ten gevolge van de Steengroeveweg. Een nadere beschouwing is daarmee niet benodigd.

Conclusie

Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.4 Luchtkwaliteit

Algemeen

Eisen met betrekking tot luchtkwaliteit zijn verankerd in de Wet milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 en vormen een implementatie van diverse Europese richtlijnen omtrent luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor. Vanaf 1 januari 2015 dient het bevoegd gezag de luchtkwaliteit ook te toetsen aan de grenswaarde voor PM_{2,5}. Op basis van onderzoek door het Planbureau

---

⁵ SAB (2021). Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai. Bezoekerscentrum Steengroeve Winterswijk. Projectnummer: 200335. 9 april 2021.

voor de Leefomgeving kan worden gesteld dat als aan de grenswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor PM_{2,5} wordt voldaan.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekenende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in een gebiedsgericht programma van het NSL. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekenende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden aangezien deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het project tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM.

Uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening wordt afgewogen of het aanvaardbaar is het project op deze plaats te realiseren. Hierbij kan de blootstelling aan luchtverontreiniging een rol spelen, ook als het project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Er is sprake van een significante blootstellingsduur als de verblijfsduur die gemiddeld bij de functie te verwachten is een aanzienlijk deel van de dag betreft. Volgens de toelichting op de Regeling Beoordeling luchtkwaliteit is dit onder andere het geval bij een woning, school of sportterrein.

Gevoelige bestemmingen als scholen, kinderdagverblijven, bejaarden- en zorgtehuizen genieten op grond van de gelijknamige AMvB extra bescherming. Substantiële uitbreiding of nieuwvestiging binnen 50 meter van een provinciale weg of 300 meter van een Rijksweg is alleen toegestaan als de concentraties luchtvervuilende stoffen zich onder de grenswaarden bevinden waardoor geen onacceptabele gezondheidsrisico's optreden.

Toetsing

De ministeriële regeling NIBM kwantificeert de (N)IBM-grens niet voor de ontwikkeling die mogelijk worden gemaakt in voorliggend plan (recreatiefunctie). Dit betekent dat op een andere manier aannemelijk gemaakt moet worden dat het plan niet in betekenende mate bijdraagt aan de luchtverontreiniging. Hiertoe is gebruik gemaakt van de NIBM-tool en het uitgevoerde verkeersonderzoek (zie paragraaf 4.11). Navolgend is het resultaat van de toets weergegeven.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit, GCN2022

Jaar van planrealisatie	2026
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	180
Aandeel vrachtverkeer	1,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	
NO ₂ in µg/m ³	0,10
PM ₁₀ in µg/m ³	0,03
Grens voor "Niet In Betekende Mate" in µg/m ³	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet-in-betekende-mate; geen nader onderzoek nodig	

Bron: Infomil/RIVM

Uit de voorgaande tabel blijkt dat de bijdrage van het extra verkeer niet in betekende mate bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Uitgegaan is van peiljaar 2026 om een realistische inschatting te geven op het moment van daadwerkelijke realisatie en in gebruik name van het museum. Ook volgt uit het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit (opvolger van de NSL-monitoringstool) dat de luchtkwaliteit rondom Winterswijk voldoet aan de grenswaarden.

Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.5 Bedrijven en milieuzonering

Algemeen

Indien door middel van een ruimtelijke ontwikkeling nieuwe, gevoelige functies mogelijk worden gemaakt, moet worden aangetoond dat een goed leefmilieu mogelijk kan worden gemaakt. Hierbij moet rekening worden gehouden met omliggende functies met een milieuzone. Anderzijds mogen omliggende bedrijven niet in hun ontwikkelingsmogelijkheden worden aangetast door de realisatie van een nieuwe gevoelige functie.

Wat betreft de aanbevolen richtafstanden tussen bedrijvigheid en gevoelige functies is de VNG publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' (2009) als leidraad voor milieuzonering gebruikt. In de VNG-publicatie zijn richtafstanden voor diverse omgevings- en gebiedstypen opgenomen. Het gaat onder andere om de volgende omgevings- en gebiedstypen: 'rustige woonwijk', 'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'.

In een rustige woonwijk en een rustig buitengebied komen vrijwel geen andere functies dan de woonfunctie voor. Gemengde gebieden betreffen gebieden die langs hoofdinfrastructuur liggen en/of gebieden met matige tot sterke functiemenging. In een dergelijk gebied komen direct naast woningen andere functies voor, zoals winkels, maatschappelijke voorzieningen horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het

buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Voor gemengde gebieden kunnen de richtafstanden worden verminderd. De afstand wordt gemeten vanaf het op de verbeelding aangeduide deel voor de bedrijfsmatige activiteit tot aan de gevel van nieuwe of bestaande gevoelige functies gelegen buiten betreffend perceel.

Toetsing

Binnen het plangebied worden geen hindergevoelige functies mogelijk gemaakt. Een museum betreft wel een hinderveroorzakende functie (milieucategorie 1). Hiervoor geldt een indicatieve richtafstand van maximaal 10 meter. De meest nabijgelegen hindergevoelige functie bevindt zich op meer dan 100 meter afstand van het plangebied. Daarmee wordt ruimschoots voldaan aan de richtafstand en een nadere beschouwing is niet benodigd.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.6 Externe veiligheid

Algemeen

Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire bronnen (chemische fabriek, lpg-vulpunt) en de mobiele bronnen (route gevaarlijke stoffen). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Er wordt bij externe veiligheid onderscheid gemaakt in plaatsgebonden risico en groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico mag in principe nergens groter zijn dan 1 op 1 miljoen (ofwel 10^{-6}). Dit is de kans dat een denkbeeldig persoon, die zich een jaar lang permanent op de betreffende plek bevindt (de plek waarvoor het risico is uitgerekend), dodelijk verongelukt door een ongeval. Deze kans mag niet groter zijn dan eens in de miljoen jaar. Elke ruimtelijke ontwikkeling wordt getoetst aan het plaatsgebonden risico van 10^{-6} als grenswaarde.

Het groepsrisico geeft de kans aan dat in één keer een groep mensen die zich in de omgeving van een risicosituatie bevindt, dodelijk door een ongeval wordt getroffen. Groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Bij groepsrisico is het dan ook niet een contour die bepalend is, maar het aantal mensen dat zich gedurende een bepaalde periode binnen de effectafstand van een risicovolle activiteit ophoudt. Welke kans nog acceptabel geacht wordt, is afhankelijk van de omvang van de ramp.

Toetsing

Om te bepalen of in en nabij het plangebied risicovolle objecten aanwezig zijn, is de digitale risicokaart geraadpleegd via de Atlas Leefomgeving. Hieruit volgt dat er in de omgeving geen risicovolle inrichtingen of transportassen aanwezig zijn. Ook wordt met dit plan geen risicovolle activiteit mogelijk gemaakt. Het aspect externe veiligheid hoeft zodoende niet nader onderzocht te worden.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.7 Water

Rijksbeleid - Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027

Het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 is op 18 maart 2022 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2022-2027, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal Waterprogramma 2022-2027 wordt allereerst de nationale belangen opgesomd:

- waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (inclusief vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
- waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
- waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
- in stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit;
- realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening die in 2050 CO₂arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur;
- Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit;
- Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van (inter)nationaal belang.

Deze nationale belangen worden aangevuld met drie hoofdambities:

- 1 Een veilige en klimaatbestendige delta: Naast bescherming tegen overstromingen is de ambitie dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht is. In het Deltaprogramma is afgesproken dat overheden stresstesten uitvoeren om de risico's in kaart te brengen en een adaptatiestrategie met een uitvoeringsprogramma opstellen
- 2 Een concurrerende, duurzame en circulaire delta: een goede zoetwatervoorziening is van groot belang voor de economie. Nederland moet in 2050 weerbaar zijn tegen zoetwatertekorten. Daarom werkt het Rijk in de planperiode van het NWP samen met de zoetwaterregio's en de gebruikers aan maatregelen om ervoor te zorgen dat Nederland ook in droge perioden over voldoende zoetwater beschikt voor bijvoorbeeld landbouw, natuur, historisch groen, industrie en scheepvaart.
- 3 Een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur: Het Rijk werkt aan schoon en ecologisch gezond (grond)water voor duurzaam gebruik en een leefomgeving van hoge kwaliteit. In de planperiode van het NWP wordt gewerkt aan structurele vermindering van lozingen en verspreiding van opkomende stoffen, onder andere via het Actieprogramma PFAS in water. Het beleid voor grondwaterkwaliteit is erop gericht verontreiniging van bodem en grondwater zo veel mogelijk te voorkomen.

De wateropgaven staan niet op zichzelf; een integrale aanpak met andere opgaven in de fysieke leefomgeving, zoals de energietransitie, de woningbouw, herstel natuur en de landbouwtransitie is noodzakelijk.

Daarnaast hebben de vijf volgende thema's een centrale rol in dit waterprogramma:

- 1 Klimaatadaptatie;
- 2 Waterveiligheid;
- 3 Zoetwater;
- 4 Grondwater;
- 5 Scheepvaart.

Een integrale aanpak van samenhangende nationale en regionale opgaven vereist een gebiedsgerichte aanpak. Daarom zijn voor de rijkswateren in dit Nationaal Waterprogramma gebiedsgerichte uitwerkingen opgenomen. Het gaat om de Noordzee, de Zuidwestelijke Delta, de Rijn-Maasmonding, de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de Waddenzee en Eems-Dollard en de Kanalen in het beheer van het Rijk. Deze zijn verbonden met de diverse gebiedsgerichte programma's en uitwerkingen onder het Nationaal Waterprogramma, zoals de Gebiedsagenda's Grote Wateren. Voor de overige wateren van Nederland wordt in andere programma's de gebiedsgerichte uitwerking van het waterbeleid meegenomen. In de eerste plaats in de Omgevingsagenda's onder de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).

Provinciaal beleid - Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

In de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland staan de hoofdzaken van het provinciaal beleid voor water, die zijn gericht op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit systeem bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater en is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.

De provincie onderschrijft de ambitie van de Europese Kaderrichtlijn Water dat uiterlijk in 2027 het grond- en oppervlaktewater in Europa schoon en ecologisch gezond moet zijn en dat er voldoende water is voor duurzaam gebruik en voert deze uit. De beschermde gebieden voor grondwater, waterberging, de Kaderrichtlijn Water en Natura 2000 zijn leidend bij de uitwerking van dit beleid in programma's of in kaders in de verordening. Er worden condities gesteld voor effectief en zuinig gebruik van drinkwater, speciale waterecologie (Hoogst Ecologisch Niveau wateren en Specifiek Ecologische Doelstelling wateren), (grond)waterafhankelijke landnatuur plus de beschermingszones natte landnatuur en grondwateronttrekkingen voor drinkwater en industrie, groter dan 150.000 m³/jaar.

De provincie stelt via uitvoerend beleid de doelen voor de regionale wateren voor de Kaderrichtlijn Water vast en geeft daarbij ook invulling aan de voorzieningenniveaus. Met de Gelderse waterschappen en de landbouw geeft de provincie invulling aan het vasthouden van water in de bodem, het grondwater en de haarvaten van het watersysteem. Bescherming tegen overstromingen vindt primair plaats op basis van preventie, waar nodig aangevuld met maatregelen in de ruimtelijke ordening en evacuatie. Deze bescherming gebeurt bij voorkeur in combinatie met het ontwikkelen en versterken van karakteristieke riviernatuur in Natura 2000-gebieden (hetgeen overigens niet van toepassing is op Willinks Weust).

Waterschapbeleid - Waterbeheerplan 2022-2027 Waterschap Rijn en IJssel

In het waterbeheerplan beschrijft het waterschap Rijn en IJssel op welke wijze de volgende thema's in de periode 2021-2027 uitgevoerd worden: creëren en onderhouden van een klimaatrobuust en veilig gebied, bijdragen aan een circulaire economie en de energietransitie en het creëren van een gezondere leefomgeving.

Het waterbeheerplan zoekt verbinding met het werk van andere overheden: de provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat en het Rijk. Het waterbeheer schept vaak randvoorwaarden voor gebruikers van het water, maar biedt ook mogelijkheden en meerwaarde voor maatschappelijke gebruikers, zoals burgers, agrariërs en terreinbeheerders, ondernemers en (drinkwater)bedrijven, recreanten en de naburige Duitse waterbeheerders.

Vanuit de omgevingsverkenning is het beleid voor de planperiode 2021-2027 beschreven voor de kerntaken van het waterschap:

- het peilbeheer van grond- en oppervlaktewater;
- het onderhouden en beheren van de waterkeringen en watergangen;
- het transporteren en zuiveren van afvalwater;
- het verbeteren van de waterkwaliteit;
- de vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Daarnaast is het veerkrachtiger maken van het gebied tegen klimaatverandering een belangrijk speerpunt.

Toetsing

Om de waterhuishoudkundige gevolgen van onderhavig plan in beeld te brengen is gebruik gemaakt van de watertoets. Voor de watertoets is de Standaard Waterparagraaf van het Waterschap Rijn en IJssel aangewend. Deze waterparagraaf is onderdeel van, en hangt samen met, een set van standaarden zoals die door het waterschap gehanteerd wordt. In deze waterparagraaf worden de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling per waterthema afgewogen. Als op één of meer vragen per waterthema 'ja' wordt geantwoord dan is het waterthema relevant. Die waterthema's worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)?	Ja
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	Ja
	2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Nee
	3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee

Grondwater-overlast	<ol style="list-style-type: none"> 1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? 2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? 3. Is in het plangebied sprake van kwel? 4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren? 	<p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Ja</p>
Oppervlakte-waterkwaliteit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? 2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? 3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied? 	<p>Nee</p> <p>Nee</p> <p>Nee</p>
Grondwaterkwaliteit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking? 	<p>Nee</p>
Volksgezondheid	<ol style="list-style-type: none"> 1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? 2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)? 	<p>Nee</p> <p>Nee</p>
Verdroging	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur? 	<p>Ja</p>
Natte natuur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? 2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur? 	<p>Ja</p> <p>Ja</p>
Inrichting en beheer	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? 2. Heeft het planherinrichting van watergangen tot doel? 	<p>Nee</p> <p>Nee</p>
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt? 	<p>Nee</p>
Cultuurhistorie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig? 	<p>Nee</p>

* als op één of meer vragen per waterthema Ja wordt geantwoord dan is het thema relevant en zal de toelichting bij het kopje 3 ingevuld en toegevoegd moeten worden in de ruimtelijke onderbouwing.

Uit voorgaande toetsing van de watertoetstabel blijkt dat er met voorliggend plan sprake is van een toename aan afvalwater, verharding in het plangebied en ontwikkelingen nabij beschermingszones voor natte natuur. Voor het afvalwater zal aangesloten worden op het bestaande rioolstelsel.

Door toedoen van de onderhavige ontwikkeling vindt een toename van verharding plaats. Zo wordt er een bezoekerscentrum gerealiseerd met een footprint van circa 500 m² en worden er circa 60 (halfverharde) parkeerplaatsen gerealiseerd. Het openbaar terrein van het bezoekerscentrum zal grotendeels bestaan uit grind. De parkeerplaats en het openbaar terrein beslaan gezamenlijk circa 5.900 m². Om deze toename aan (half)verharding op te kunnen vangen zullen compensatiemaatregelen getroffen worden. Ondanks dat het plangebied in het buitengebied van Winterswijk ligt en daardoor ruimschoots voldoende onverhard terrein over blijft in de directe omgeving van het plangebied voor het hemelwater om te infiltreren, zullen maatregelen worden genomen om het aandeel verharding te compenseren binnen het eigen terrein (hemelwaterberging). De precieze invulling hiervan wordt in een later stadium uitgewerkt, maar er worden ten minste waterbergingsvoorzieningen aangelegd die een bui van 55 mm (Waterneutraal T=10 klimaatrobuust +10%) over het verhard oppervlak kunnen opvangen. Bij de uitwerking van het waterhuishoudkundige plan zullen ook de ecologische aspecten van de omliggende gronden betrokken moeten worden. Zodoende kan worden gesteld dat er geen belemmeringen optreden in het kader van de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse.

Aanvullende toelichting ontwerpbestemmingsplan n.a.v. vooroverlegreacties

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de watertoetstabel nog voorzien zal worden van een update alvorens het bestemmingsplan ter vaststelling aangeboden wordt aan de gemeenteraad. Op deze manier is geborgd dat de watertoetstabel ook gedurende het bestemmingsplanprocedure voldoende actueel is en voldoet aan de zorgvuldigheidseisen die gelden bij de vaststelling van een bestemmingsplan.

Daarnaast, zoals reeds toegelicht in paragraaf 3.2, heeft de provincie Gelderland nog een aantal opmerkingen gegeven over de uitgevoerde ecologische onderzoek en de verantwoording van het project ten aanzien van de Wet natuurbescherming. Enkele van deze opmerkingen hebben betrekken op de verantwoording van het aspect water in relatie tot natuurwaarden. Deze opmerkingen hebben betrekken op de toekomstige afwatering van de weg en het parkeerterrein, de impact op HEN-beek Willinkbeek, de impact van het parkeerterrein op de aangrenzende 'Natte Natuur' en de eventuele beoogde waterhuishoudkundige maatregelen. De opmerkingen van de provincie zullen samen met de actualisatie van de watertoetstabel meegenomen richting de beoogde vaststelling van het bestemmingsplan. Middels een voorwaardelijk verplichting zijn de waterhuishoudkundige eisen ook planologische vastgelegd, en daarmee (conform watertoetstabel) ook de eventuele invloed op de beschermde natte natuur.

Conclusie

Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend plan.

4.8 Natuur

Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Vanaf 1 januari 2017 geldt hiervoor de Wet natuurbescherming. Deze wet beschermt bepaalde plant- en diersoorten, natuurgebieden en bossen. Voordat ontwikkelingen mogen plaatsvinden, moet worden aangetoond dat in het kader van de huidige natuurwet- en regelgeving van een negatief effect geen sprake is, dan wel dat daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing kan worden verkregen.

Toetsing

SAB heeft met een quick scan natuur⁶ onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de ruimtelijke ontwikkeling die mogelijk wordt gemaakt, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de quick scan uiteengezet.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebied Willinks Weust ligt nabij het plangebied. Een negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van dit Natura 2000-gebied is vanwege een mogelijke toename in stikstofdepositie door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied niet uit te sluiten. Ook zijn andere verstoringen door de korte afstand niet op voorhand uit te sluiten. Daarom zijn een onderzoek naar stikstofdepositie⁷ en een voortoets Wet natuurbescherming⁸ uitgevoerd.

Stikstof

Het stikstofonderzoek heeft een bredere blik dan alleen de ontwikkeling van het Steengroeve Museum. Er is onderzoek gedaan naar diverse activiteiten met een recreatief karakter rondom de Steengroeve. Het betreft naast het beoogde museum ook de jaarlijkse theatervoorstellingen in de Steengroeve.

Vanwege de kwetsbaarheid van Natura-2000 gebieden is het onderzoek voor de toekomstige gebruiksfase worst case ingestoken. Zo is uitgegaan van 30.000 bezoekers en is nog gerekend met een gasgestookte cv installatie terwijl duurzame verwarmings-technieken (zonder stikstofuitstoot) zijn voorzien.

Referentiesituatie

Voor de referentiesituatie geldt dat de percelen waarop de parkeerplaats en het museum komen, momenteel en sinds ver voor 1990 gebruikt worden als landbouwgrond. Op de landbouwgronden wordt bemesting toegepast. Dit is geregeld in Artikel 8 van de Meststoffenwet. Dit artikel heft de verbodsbepaling uit Artikel 7 op door te stellen

---

⁶ SAB (2020). Quick scan natuur. Bezoekerscentrum Steengroeve Winterswijk. Projectnummer: 200335. 17 september 2020.

⁷ LBP (2023). Onderzoek stikstofdepositie. Steengroeve omgeving (V058064ak.227175X). 11 december 2023.

⁸ SAB (2023). Ecologische voortoets. Bezoekerscentrum Steengroeve Winterswijk. Projectnummer: 200335. 22 mei 2023.

dat bemesting van landbouwgronden is toegestaan mits de stikstofgebruiksnorm niet overschreden wordt. Bemesting zorgt voor stikstofemissie in de vorm van ammoniak (NH_3).

De betreffende percelen binnen het plangebied zijn sinds voor de referentiedata van de omliggende Natura 2000- gebieden agrarisch in gebruik als grasland, waarop krachtens de Meststoffenwet mest mag worden aangewend. Het betreft kleigrond in de zin van de Meststoffenwet en is als grasland in gebruik. De gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen is 170 kg N/ha.

De soort dierlijke mest staat niet vast. Voor de berekening van de ammoniakemissie wordt uitgegaan van een gemiddeld TAN gehalte van 68%. Dit komt overeen met $170 \times 0,68 = 115,6$ kg N/ha. Niet al het ammoniakaal stikstof komt met bemesten vrij, dit is afhankelijk van het soort bemesting. De laagste emissiefactor bedraagt 17% en behoort bij sleufbemesting. Deze waarde wordt gehanteerd voor de ammoniakemissie berekening: $115,6 \times 0,17 = 19,65$ kg N/ha. Dit komt overeen met $(37 \text{ g/mol NH}_3)/(34 \text{ g/mol N}) \times 19,65 = 21,38$ kg NH_3 /ha. Volgens de registratie in Boer en Bunder is de omvang van het perceel 1,46 hectare, wat afgerond overeenkomt met 31,21 kg NH_3 .

Uitkomsten Aerius-calculator

De referentiesituatie veroorzaakt een maximale stikstofdepositie op Willinks Weust van 0,23 mol N/ha/jaar. De stikstofdepositie in andere Natura 2000-gebieden is < 0,00 mol N/ha/jaar.

In de totale gebruiksfase blijkt een maximale stikstofdepositie op Willink Weust van 0,06 mol N/ha/jaar. De stikstofdepositie in andere Natura 2000-gebieden (ook in buitenlandse Natura 2000-gebieden) is < 0,00 mol N/ha/jaar.

Conclusie stikstofonderzoek

Voor het beoogde gebruik blijkt (met een worstcase insteek) een maximale stikstofdepositie van 0,06 mol/ha/jaar ter hoogte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Willinks Weust). Dit is het enige Nederlandse Natura 2000-gebied waar een depositie optreedt.

Door het intern salderen met de referentiesituatie neemt per saldo de stikstofdepositie echter met maximaal 0,17 mol N/ha/jaar af. Met deze interne saldering is er nergens sprake van een netto toename van de stikstofdepositie. Hierdoor zijn aan de hand van deze voortoets stikstof op voorhand per saldo significant negatieve gevolgen t.a.v. vermistering en verzuring van stikstofgevoelige habitattypen in de omliggende Natura 2000-gebieden uitgesloten. Dit betekent tevens dat, in lijn met huidige jurisprudentie, hiervoor een vergunningplicht in het kader van de Wet natuurbescherming niet aan de orde is.

Overige storingsfactoren

Verder wijst de ecologische voortoets uit dat ook voor andere storingsfactoren, zoals verstoring door geluid of verlichting, geldt dat er geen significante gevolgen te verwachten zijn voor beschermde diersoorten en de habitats van deze diersoorten. Voor een volledige onderbouwing wordt verwezen naar de bijlagen bij dit bestemmingsplan. Tot slot werd een cumulatietoets uitgevoerd, om te onderzoeken of de ontwikkeling samen met andere plannen of projecten tot een significant gevolg zou kunnen leiden.

Uit deze toets blijkt dat door onder meer vaststaand beleid en planologische kaders, significant negatieve gevolgen ook in cumulatie zijn uitgesloten. Tevens zal in paragraaf 4.11 nog nader ingegaan worden op welke wijze cumulatie effecten voorkomen worden middels het afsluiten van het parkeerterrein.

Verder blijkt uit de quick scan dat in het plangebied geen Natuurnetwerk Nederland of andere provinciaal beschermde natuur aanwezig is. De provinciale bescherming van deze gebieden staat de uitvoering van het plan dan ook niet in de weg en nader onderzoek hiernaar is niet noodzakelijk.

Aanvullende toelichting rapporten ontwerpbestemmingsplan (bijlagen 6 t/m 9)

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat het bijgevoegde rapport stikstofdepositie nog niet ingaat op de bouwfase. Uit eerdere rapporten is gebleken dat de aanlegfase niet tot stikstofdepositie zal leiden. Op basis van deze rapporten blijkt de emissie van aanlegfase (inclusief wegverlegging) circa een factor 30 lager dan de emissies van de gebruiksfase (beoogde situatie). Gezien de conclusies dat de gebruiksfase ruimschoots voldoet aan de stikstofwetgeving in relatie met het bestaande gebruik van de gronden zijn hier geen belemmeringen te verwachten. Daarnaast is ook de samenhang tussen de ecologische rapporten (bijlagen 6 t/m 9) nog niet helemaal netjes uitgewerkt en verwoord.

Voorafgaand aan de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan zullen de rapporten hierop nog wel aangevuld en afgestemd worden.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun directe leefomgeving. In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwezig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Zo blijkt uit de quick scan dat in en rondom het plangebied vogels kunnen broeden. Om overtreding van de wet te voorkomen wordt geadviseerd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling buiten de broedperiode te starten. Op deze manier worden geen in gebruik zijnde nesten beschadigd of vernield. Mogelijk zijn ook nestplaatsen aanwezig van boomvalk, buizerd, havik, sperwer, wespandief, ransuil, steenuil of kerkuil. Nestplaatsen van deze soorten zijn jaar rond beschermd.

Om hierover duidelijkheid te krijgen is nader soortgericht onderzoek⁹ uitgevoerd. Hieruit volgt dat essentieel leefgebied of verblijfplaatsen van roofvogels, uilen, eekhoorn, das, boommarter, bunzing, hermelijn, wezel, hazelworm, grote weerschijnvlinder en kleine ijsvogelvlinder niet aanwezig zijn in het plangebied. Ook werden geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Wel blijkt uit het onderzoek dat de houtwal

---

⁹ SAB (2023). Nader onderzoek Wet Natuurbescherming Winterswijk, bezoekerscentrum steengroeve. Projectnummer: 200335.01. 22 december 2021.

aan de oostzijde van het plangebied een vliegroute vormt voor gewone dwergvleermuizen. Omdat deze houtwal bij de ontwikkeling niet wordt aangetast, leidt de ontwikkeling niet tot directe verstoring van deze vliegroute. Wel dient verstoring door verlichting van de houtwal te worden voorkomen. Verlichting dient daarom zo te worden geplaatst, dat geen directe verlichting plaatsvindt van de bomen en struiken bij deze houtwal.

Uit het onderzoek blijkt ook dat het plangebied leefgebied vormt voor de steenmarter. Steenmarters, zowel de mannetjes als de vrouwtjes, hebben grote territoria, van circa 70-800 hectare. Ze leven daarbij met name in kleinschalig cultuurlandschap, waarbij ze de aanwezigheid van mensen en bebouwing niet schuwen (zoogdiervereniging.nl). Het plangebied heeft een beperkt oppervlakte van circa 1,5 hectare. Een deel van het plangebied blijft in de toekomst geschikt als foerageergebied voor deze soort. Zo blijft een groot deel van de westelijke houtwal behouden en wordt rond de nieuwe bebouwing en parkeerplaats beplanting aangebracht.

Omdat het plangebied maar een beperkt oppervlakte heeft, het plangebied ook in de toekomst deels als foerageergebied kan functioneren en omdat in de omgeving veel vergelijkbaar leefgebied aanwezig is, zal van aantasting van essentieel leefgebied voor de steenmarter geen sprake zijn bij deze ontwikkeling. Voor de omgang met het aanwezige leefgebied van de steenmarter is een ontheffing Wet natuurbescherming daarom niet noodzakelijk. Hierbij wordt wel de kanttekening geplaatst dat de bestaande schuur behouden zal blijven. Indien dit niet het geval is, is alsnog een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Bij het onderzoek werd verder vastgesteld dat in de houtwal aan de zuidzijde van het plangebied veel zoete kersen groeien die mogelijk als voortplantingsplaats fungeren voor de grote vos. Bij het onderzoek werd ook vastgesteld dat delen van het plangebied leefgebied zijn voor de levendbarende hagedis. Deze soort komt in lage dichtheid voor binnen het plangebied, waarbij zowel het grasland, de berm, de oevers van de greppels en de houtwallen leefgebied zijn. Verder blijkt uit het onderzoek dat leefgebied aanwezig is voor de rugstreepd. De rugstreepd blijkt het plangebied te gebruiken als landhabitat. Voor deze soort vormen met name de delen van het plangebied waar een lage, open vegetatie aanwezig is geschikt leefgebied, zoals de berm, de oevers van de greppels en het grasland. Ook blijkt de grote bosmuis aanwezig bij het plangebied, waarbij met name de houtwallen binnen het plangebied leefgebied zullen zijn.

Verder vormt ten minste één poel en mogelijk twee poelen bij de steengroeve ten zuiden van het plangebied voortplantingswater voor de kamsalamander. Er dient dan ook vanuit te worden gegaan, dat het plangebied landhabitat vormt voor deze soort. Met de toekomstige ontwikkeling worden delen van het grasland verhard en ook worden greppels verlegd of gedempt en wordt een houtwal verwijderd. Hiermee verdwijnt leefgebied van zowel levendbarende hagedis, rugstreepd, kamsalamander, grote bosmuis en verdwijnt mogelijk leefgebied van de grote vos. Ook bestaat de kans dat dieren worden gedood. In al deze gevallen is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming. Om de werkzaamheden toch door te laten gaan wordt een ontheffing Wet natuurbescherming aangevraagd voor deze soorten en worden de juiste mitigerende maatregelen getroffen.

Vanwege de toename van het aantal bezoekers in- en rondom het Willink Weust zal voorafgaand aan de beoogde vaststelling van voorliggend bestemmingsplan nog een nadere onderbouwing opgesteld worden in relatie tot de Oehoe. Uit de reeds uitgevoerde onderzoeken komt nog onvoldoende naar voren wat de mogelijk impact op de op de Oehoe kan zijn als het aantal unieke bezoekers in het Willinks Weust zal toenemen. Het betreft derhalve extern invloed van het plan, het betreft géén mogelijke natuurwaarde binnen het plangebied. Op basis van dit onderzoek kan beoordeeld worden of maatregelen binnen Willinks Weust nodig zijn, bijv. tijdelijk verminderde toegankelijkheid tijdens het broedseizoen.

Bescherming houtopstanden

Bij deze ruimtelijke ontwikkeling wordt een houtopstand geveld waarop het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming van toepassing is. Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Daarom wordt voorafgaand aan het vellen van de houtopstand contact gezocht met de provincie om verdere afspraken hierover te maken.

Conclusie

Mits voorgaande in acht wordt genomen vormt het aspect natuur geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van voorliggend plan.

4.9 Archeologie

Algemeen

Bij een ruimtelijk plan moet, conform de Wet op de archeologische monumentenzorg, vooraf worden beoordeeld of er eventueel sprake is van archeologische waarden. Door ondertekening van het verdrag van Malta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van het cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In het overgangsrecht van de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Bij ingrepen waarbij de ondergrond wordt geroerd, dient te worden aangetoond dat de eventueel aanwezige archeologische waarden niet worden aangetast.

Toetsing

Op grond van het geldende bestemmingsplan kan gesteld worden dat over het plangebied (grotendeels) een archeologische dubbelbestemming (Waarde - Archeologische verwachting 3) ligt, die onderzoek voorschrijft bij ontwikkelingen met bodemingrepen omvangrijker dan 100 m². Bij de uitvoering van het plan zal deze onderzoeksgrens worden overschreden. Zodoende is voorzien in een archeologisch bureau- en booronderzoek¹⁰. Op basis van dit onderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

---

¹⁰ Bureau voor Archeologie (2021). Bureau- en booronderzoek. Steengroeveweg, Winterswijk. Rapportnummer: 980. 24 februari 2021.

- In een deel van het plangebied kunnen archeologische resten aanwezig zijn (zie gearceerde gedeelte in de navolgende afbeelding).
- Bij de beoogde ontwikkeling vinden graafwerkzaamheden plaats waarbij eventuele archeologische resten in deze zone worden verstoord.
- In de rest van het plangebied worden gezien het verstoorte bodemprofiel geen behoudenswaardige archeologische resten verwacht. Deze delen hoeven zodoende niet nader onderzocht te worden.

Op basis van de onderzoeksresultaten is besloten om voor de geel gearceerde gronden een archeologische dubbelbestemming op te nemen. Binnen het gearceerde gebied mogen slechts werkzaamheden in de bodem, dieper dan 30 cm minus maaiveld, plaatsvinden onder archeologische begeleiding van een daartoe gecertificeerd bureau en conform een door het bevoegd gezag geaccordeerd programma van eisen.

Resultaten booronderzoek, met nader te onderzoeken deel gearceerd (bron: BvA)

Conclusie

Met het opnemen van archeologische dubbelbestemmingen in het plangebied zijn eventuele archeologische waarden in het plangebied in voldoende mate beschermd en vormt het aspect archeologie geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de gemeente Winterswijk sinds 2022 een actuele archeologische beleidsadvieskaart heeft. Toekomstige omgevingsvergunning aanvragen zullen zowel aan de regels van voorliggend bestemmingsplan als aan de archeologische beleidsadvieskaart getoetst worden.

4.10 Cultuurhistorie

Algemeen

Op grond van de in 2012 in werking getreden Modernisering Monumentenzorg (MoMo) dient in de toelichting van het bestemmingsplan tevens in te worden gegaan op het aspect cultuurhistorie. Er dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Door de wijziging van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Toetsing

In het plangebied bevindt zich een schoppe uit de periode 1900-1920 van het hallehuistype. Deze schuur heeft een traditionele bouwstijl en vertegenwoordigt een cultuurhistorische waarde vanwege het karakteristieke streekeigen bouwtype, de gaafheid van de hoofvorm, het materiaalgebruik, de gevelindeling en diverse details. Het gebouw betreft een markant onderdeel van het historisch cultuurlandschap en heeft een beeldbepalende ligging. Vanwege de cultuurhistorische waarde die het gebouw heeft, wordt het in de ontwikkeling ingepast en juridisch-planologisch gezien beschermd met de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'.

In het kader van de planvorming heeft de Adviescommissie Cultuurhistorie Winterswijk advies uitgebracht waarin is aangegeven dat de ontwikkeling landschappelijk ingepast moet worden met inachtneming van de kernkwaliteiten van het gebied en met begrip van de cultuurhistorie van de steengroeve en omgeving. Wat betreft beplanting ziet de commissie graag inheemse planten, bomen en struiken terugkomen. Het opgestelde landschappelijk inpassingsplan geeft antwoord op de behoeften van de commissie en laat onder meer zien dat op verschillende plekken en manieren in het plangebied inheemse beplanting wordt toegevoegd.

Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

4.11 Verkeer en parkeren

Verkeer

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is een verkeersstudie¹¹ uitgevoerd, waarbij een tweetal scenario's wat betreft bezoekersaantallen is bekeken. Uiteindelijk is besloten scenario 1 als uitgangspunt te hanteren voor het plan, namelijk maximaal 25.000 bezoekers op jaarbasis.

Het plangebied wordt primair in twee richtingen ontsloten. De belangrijkste ontsluitingsroute betreft de westelijke Steengroeveweg tussen het plangebied en bebouwde kom van Winterswijk. De tweede ontsluitingsroute betreft de Steengroeveweg in

---

¹¹ Roelofs (2019). Verkeersstudie De Steengroeve. Projectnummer: 41083193. 14 juni 2019.

oostelijke richting, die overgaat in de Bekeringsweg (en Raetmansweg). Het gebied rondom de Steengroeve kent diverse fiets- en wandelroutes in alle windrichtingen.

In de voorgenomen plansituatie volgt de verkeersgeneratie zoals opgenomen in de navolgende tabel. Dit extra verkeer verspreidt zich over het ontsluitende wegennet van de Steengroeve, waarbij veruit het grootste deel gebruik zal maken van de westelijke Steengroeveweg en Bataafseweg in noordelijke en zuidelijke richting.

wegvak	plansituatie scenario 1
Gemiddelde openingsdag	60 verkeersbewegingen
Maatgevende openingsdag	180 verkeersbewegingen

Verkeersgeneratie per etmaal (bron: Roelofs)

Op het ontsluitende wegennet zijn in de plansituatie geen capaciteitsproblemen te verwachten. De gerealiseerde rotonde op het kruispunt Bataafseweg - Steengroeveweg en de herinrichting van het zuidelijk deel van de Bataafseweg hebben een positief effect op zowel verkeersveiligheid als verkeersafwikkeling.

Parkeren

Voor de ontwikkeling dienen voldoende parkeerplaatsen te worden ingepast. De gemeente Winterswijk heeft voor het aspect parkeren gemeentelijk beleid vastgesteld in de vorm van het facetbestemmingsplan parkeren Winterswijk. Ter plaatse van het plangebied geldt de aanduiding 'overige zone - Buitengebied'. Op basis hiervan is geregeld dat een omgevingsvergunning voor het bouwen slechts kan worden verleend wanneer wordt aangetoond dat in voldoende mate wordt voorzien in ruimte voor het parkeren of stallen van auto's. De parkeernormen die hierbij leidend zijn komen voort uit de 'beleidsregel parkeernormen Winterswijk'.

Hierbij wordt de categorie 'Museum' en 'kom/kern' aangehouden (er gelden geen normen in het buitengebied). Dat maakt dat een parkeernorm aangehouden moet worden van 1,2 per 100 m² bvo. In het plan wordt ruimte geboden voor een parkeerterrein met 60 parkeerplaatsen. Deze hoeveelheid parkeerplaatsen sluit aan op een programma van 5.000 m² bvo, terwijl het beoogde museum een omvang krijgt van circa 1.100 m² bvo. Zodoende is er in het plangebied voldoende ruimte om in de benodigde parkeerbehoefte te kunnen voorzien.

In de regels van dit bestemmingsplan wordt het gemeentelijk parkeerbeleid juridisch-planologisch vastgelegd. Dit betekent dat bij de omgevingsvergunning voor het bouwen getoetst zal worden of het plan voorziet in voldoende parkeergelegenheid. Daarmee wordt gesteld dat het aspect 'parkeren' voldoende in dit plan is gewaarborgd. In voorliggend bestemmingsplan zal tevens een publieksrechtelijke bepaling opgenomen worden dat het parkeerterrein alleen gebruikt mag worden in combinatie met een bezoek aan het Steengroeve Museum. Tevens is het gebruik van het parkeerterrein buiten openingstijden niet toegestaan, hetgeen privaatrechtelijk geregeld zal worden. Op deze wijze wordt voorkomen dat het aantal 'dagjesmensen' die naar Willinks Weust komen onaanvaardbaar zal toenemen, er worden immers géén extra openbare parkeerplaatsen gerealiseerd die extra bezoeken zal stimuleren. Op deze wijze wordt zowel de extra druk op Willinks Weust alsmede voor de omwonenden en het huidige

verkeersnet voorkomen. Bovendien kan op deze wijze gewaarborgd worden dat de uitgevoerde onderzoeken (zoals verkeer, parkeren en stikstof) daadwerkelijk de maximale belasting op de omgeving en Willinks Weust een kaart hebben gebracht.

Conclusie

De aspecten verkeer en parkeren vormen geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van onderhavig plan.

5 Juridische aspecten

5.1 Algemeen

5.1.1 *Wat is een bestemmingsplan?*

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);
- en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:
- het bebouwen van de gronden;
  - het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels, zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Monumentenwet 1988, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

5.1.2 *Over bestemmen, dubbelbestemmen en aanduiden*

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

- 1 Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.

- 2 Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.1.3 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

- 1 Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
- 2 Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.
- 3 Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbelregel, algemene gebruiksregels, algemene gebruiksregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en overige regels.
- 4 Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.2 Dit bestemmingsplan

5.2.1 Algemeen

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beoogredenen en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten

grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.2.2 Bijzonderheden in dit bestemmingsplan

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van hetgeen hiervoor is beschreven. Het plan bevat de bestemmingen 'Recreatie' en 'Verkeer'. Tevens zijn de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie' en 'Waarde - Cultuurhistorie' in het plan opgenomen. Dat geldt ook voor de gebiedsaanduidingen 'geluidzone - industrie' en 'overige zone - waardevol landschap'.

Recreatie

Het grootste deel van het plangebied heeft de bestemming 'Recreatie' gekregen. Deze gronden zijn bestemd voor extensieve (dag)recreatie en dagrecreatie met de daarbij behorende ondergeschikte detailhandel en ondersteunende horeca. In het bestemmingsplan is vastgelegd dat er jaarlijks maximaal 25.000 bezoekers zijn toegestaan voor de dagrecreatie. Een parkeerterrein is uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'parkeerterrein' toegestaan. Dit parkeerterrein mag alleen gebruikt worden ten behoeve van een bezoek aan het Steengroeve Museum. Het gebruik van het parkeerterrein ten behoeve van ander gebruik, bijvoorbeeld een zelfstandig bezoek aan Wil links Weust is als strijdig aangemerkt.

Gebouwen moeten in een bouwvlak worden gerealiseerd en voldoen aan de maximum bouwhoogte zoals die op de verbeelding is opgenomen. Tot slot is in de specifieke gebruiksregels nog een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de landschappelijke inpassing. Dat betekent dat de gronden en bouwwerken in principe niet eerder in gebruik genomen mogen worden dan nadat uitvoering is gegeven aan de aanleg en instandhouding van de landschapsmaatregelen uit het landschappelijk inpassingsplan. Hier kan van worden afgeweken, tot één jaar na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor het bouwen.

Verkeer

De Steengroeveweg is voorzien van de bestemming 'Verkeer' waarbinnen wegen, straten, wandel en fietspaden, parkeer-, groen-, speel- en watervoorzieningen zijn toegestaan. Gebouwen mogen niet worden gebouwd. Wel zijn bouwwerken, geen gebouwen zijnde toegestaan.

Waarde - Archeologie

Een deel van het plangebied is voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie'. Het gaat om de gronden waar op basis van het uitgevoerde archeologisch onderzoek nog aanvullend onderzoek naar moet worden verricht. Via een omgevingsvergunningstelsel is dit verzekerd.

Waarde - Cultuurhistorie

De bestaande karakteristieke schoppe is voorzien van de dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorie'. Via een omgevingsvergunningstelsel is het niet zonder meer mogelijk dit gebouw te vernieuwen, veranderen dan wel te slopen.

Geluidzone - industrie

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'geluidzone - industrie' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor de bescherming en instandhouding van de geluidruimte van de steengroeve. Deze aanduiding geldt over het gehele plangebied. Hierbinnen mogen geen geluidgevoelige objecten worden gebouwd. hiervan kan bij omgevingsvergunning worden afgeweken.

Overige zone – waardevol landschap

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'waardevol landschap' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor het beschermen en ontwikkelen van het waardevol landschap. Een omgevingsvergunning voor het afwijken van bouw- en gebruiksregels wordt enkel verleend wanneer geen aantasting plaatsvindt van de bijzondere kwaliteiten van het landschap. Er moet sprake zijn van behoud of versterking van de bijzondere kwaliteiten.

Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht. Noemenswaardig is nog wel dat onder de 'overige regels' een parkeerregeling is opgenomen en is voorzien in een voorwaardelijke verplichting watercompensatie conform de eisen van het waterschap Rijn en IJssel ten tijde van de omgevingsvergunningaanvraag.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Op basis van artikel 3.1.6, lid 1, sub f van het Besluit ruimtelijke ordening dient bij de voorbereiding van een bestemmingsplan onderzoek plaats te vinden naar de (economische) uitvoerbaarheid van het plan. De ontwikkelingen die concreet mogelijk worden gemaakt door het bestemmingsplan moeten (economisch) uitvoerbaar zijn, omdat er anders sprake is van een oneigenlijke bestemming. Conform vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State kan bij een beroep tegen een bestemmingsplan een betoog over de financieel-economische uitvoerbaarheid van dat plan alleen leiden tot vernietiging van het bestreden besluit als de raad op het moment van de vaststelling van dat plan redelijkerwijs had moeten inzien dat het plan om financieel-economische niet uitvoerbaar is.

Het voorliggende plan wordt gerealiseerd in samenwerking tussen de gemeente Winterswijk en de Stichting Terra Temporalis. In de actuele en recent vastgestelde begroting van de gemeente Winterswijk zijn een deel van de benodigde gelden begroot, de overige kosten zullen door de Stichting zelfstandig georganiseerd worden. De gemeente Winterswijk werkt samen met de Stichting aan de financiële onderbouwing. De gemeente ziet voldoende basis om zich op het standpunt te stellen dat de economische haalbaarheid geen belemmering vormt om voorliggend ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen

De definitieve financiële afspraken en onderbouwingen als ook de subsidiebeschikking tussen de gemeente en de Stichting zullen parallel aan de bestemmingsplanprocedure afgewikkeld worden. Uiteindelijk zal sprake zijn van een anterieure overeenkomst tussen gemeente en de Stichting waarin de rechten en plichten van beide partijen zijn aangegeven, alsmede de definitieve regeling van kostenverhaal. Deze anterieure overeenkomst zal gesloten moeten worden voordat het bestemmingsplan ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden zal worden.

Met deze overeenkomst zal het plan verzekerd zijn van kostendekking, het opstellen van een exploitatieplan is daarom overeenkomstig artikel 6.12, lid 2 onder a. van de Wet ruimtelijke ordening niet nodig. Gesteld kan worden dat er geen verplichting is om tegelijkertijd met de ruimtelijke procedure een exploitatieplan op te stellen. De economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan zal hiermee in voldoende mate aangetoond worden.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening voert het college van burgemeester en wethouders, dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan, overleg met andere bestuursorganen van bijvoorbeeld buurgemeenten, het waterschap en de provincie.

Het overleg tussen de bestuurlijke instanties dient in een redelijke verhouding te staan tot de aard en omvang van het bestemmingsplan. Het overleg dient dan ook beperkt te blijven tot die overheidsinstanties waarmee overleg werkelijk noodzakelijk is om te voorkomen dat de taak of verantwoordelijkheid van het andere overheidsorgaan ontoelaatbaar wordt beperkt, of dat het door dat orgaan te behartigen belang aantoonbaar wordt benadeeld.

Voorliggend bestemmingsplan is voorgelegd aan de provincie Gelderland en het Waterschap Rijn en IJssel. Daarnaast is het voorontwerpbestemmingsplan voor een periode van 8 weken ter inzage gelegd (zie paragraaf 6.2.2). In onderstaande paragrafen volgt een beknopte weergave van vooroverleg en de gevolgen voor het ontwerpbestemmingsplan.

Provincie Gelderland

In het plan spelen de provinciale belangen Nationaal landschap en Klimaatadaptatie. U heeft deze belangen goed meegewogen in uw plan.

Nationaal landschap: Voor deze ontwikkeling is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. De aanleg en instandhouding van de landschappelijke inpassing wordt door een voorwaardelijke verplichting in de regels juridisch-planologisch gewaarborgd. Wij zijn van mening dat het museum met bijhorende voorzieningen goed kan worden ingepast op basis van dit landschapsplan.

Klimaatadaptatie: In de toelichting bij het bestemmingsplan is ingegaan op de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de risico's van klimaatverandering te voorkomen ofte beperken en de afweging die daarbij is gemaakt. Als het plan wat betreft provinciale belangen niet wijzigt, hoeft u het ons in ontwerp niet toe te sturen. Voor het overige waren de opmerkingen van de provincie tekstueel of bevestigd van aard. Een nadere toelichting van de vooroverlegreactie bleek derhalve niet noodzakelijk.

Zoals reeds aangegeven in paragraaf 3.2.1 heeft de provincie Gelderland na de formele vooroverlegreactie (d.d. 14 juli 2023) aanvullend contact gezocht met de gemeente, specifiek over de uitgevoerde ecologische onderzoek en de verantwoording van het project ten aanzien van de Wet natuurbescherming. De meeste van deze opmerkingen zijn verwerkt in voorliggende toelichting en/of de bijlagen. Enkele opmerkingen zullen tussen ontwerp en vaststelling van het bestemmingsplan nog aangevuld worden (specifiek een nadere verantwoording van de impact op de Oehoe).

De provincie Gelderland wordt op de hoogte gesteld van het besluit tot terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en kan dan eventueel nogmaals formeel reageren middels een zienswijze.

Waterschap Rijn en IJssel

Het waterschap Rijn en IJssel heeft aangegeven dat in het voorontwerpbestemmingsplan nog een oude waterbergingsnorm was opgenomen, namelijk het verwerken van bui van 40 mm over het verhard oppervlak. De juiste norm moet zijn 55 mm ($T=10 + 10\%$). Deze aanpassingen is doorgevoerd in voorliggende toelichting. Het waterschap heeft daarnaast aangegeven graag geïnformeerd te worden over de uitwerking van de waterberging en het uiteindelijke waterhuishoudkundige plan. Deze toezegging is

gedaan en bovendien vastgelegd in de regels middels een voorwaardelijke verplichting waterberging.

6.2.2 *Inspraak*

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft tussen 27 juli en 20 september 2023 voor een periode van 8 weken ter inzage gelegen. Er is gekozen voor 8 weken in plaats van de gebruikelijke 6 weken vanwege de zomervakantie. Een ieder kon in deze periode een inspraakreactie indienen. In deze paragraaf is een beknopte samenvatting + beantwoording gegeven van de binnengekomen inspraakreacties. Voor deze weg is gekozen vanwege de grote overeenkomst tussen de binnengekomen inspraakreacties. De binnengekomen inspraakreacties zijn voornamelijk ingestuurd door belangverenigingen en andere overheidsinstanties.

Natuur en Milieu Gelderland

1. Bescherming en versterking Nationaal landschap

- a. De ontwikkeling past in principe binnen de Omgevingsvisie. Daarnaast zet de gemeente in op een flinke toename van het aantal (toeristische) bezoekers. We zien echter onvoldoende aandacht voor de mogelijk negatieve effecten. Ook missen we een overkoepelende visie op de recreatieve hoofdstructuur. Wij verzoeken de gemeente nader uit te werken op welke wijze de ontwikkeling kan bijdragen aan landschapsversterking. We zien graag dat de gemeente eerst met een visie op de recreatieve hoofdstructuur komt voordat een besluit genomen wordt over de locatie van het steengroevemuseum

Reactie gemeente Winterswijk: Het landschapsplan dat onderdeel is van het bestemmingsplan kan op steun rekenen van de provincie Gelderland. De provincie Gelderland is bevoegd gezag daar waar het gaat over ontwikkelingen binnen het Nationaal landschap. Als gemeente zijn wij dan ook van mening dat de plannen passend zijn binnen het Nationaal landschap. De visie op recreatie is opgenomen in de Omgevingsvisie Buitengebied. Deze visie is globaal van aard, maar als gemeente houden wij de ontwikkelingen binnen ons buitengebied (samen met onze partners) goed in de gaten. Op basis van de toelichting en alle onderzoeken die behorende bij dit bestemmingsplan zijn wij van mening dat wij vanuit ons beleidskader géén reden hebben om deze ontwikkeling niet te steunen (hetgeen ook chronologisch is toegelicht in paragraaf 3.3).

2. Alternatieve locaties

- a. De ligging aan het recreatieve langzaamverkeersnetwerk, die wordt aangevoerd als mede-onderbouwing van de locatiekeuze, is volgens ons onvoldoende. Deze ligging rechtvaardigt juist een verkenning van andere plekken aan dit netwerk. Tevens zullen alternatieve stedelijke locaties onderzocht moeten worden.

Reactie gemeente Winterswijk: Zoals toegelicht in paragraaf 3.1.3 is uit onderzoek gebleken dat een museum nabij de steengroeve op de meeste positieve respons kon rekenen en bovendien het grootste bezoekerspotentie heeft. Zeker ook voor een duurzame exploitatie is de gemeente van mening dat de beoogde locatie het meest geschikt is voor het museum, de directe relatie tussen het onderwerp van het museum en de Steengroeve is naar ons oordeel cruciaal voor een succesvolle en langdurige

exploitatie. De ligging aan het recreatieve langzaamverkeersnetwerk is slechts een ondersteunend argument, zeker daar het (tijdens het hoog- en zomerseizoen) de verkeersbewegingen middels auto zal beperken.

3. *Effecten op Natura – 2000 gebied Willinks Weust*

- a. Wij zien op dit moment geen goede waarborgen voor het beschermen van Willinks Weust tegen overmatig extra bezoek als gevolg van realisatie van het museum. Wij vragen ons af of het plan als 'niet passend' beoordeeld zou moeten worden omdat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Wij hebben vooral zorgen over de verstoringen van toegenomen bezoek en over de verkeers-aantrekkende werking in het algemeen. Daarnaast missen we een grondige cumulatietoets met andere ontwikkelingen. Daartoe behoren de beoogde ontwikkeling van 't Hilgelo als concentratiepunt voor verblijfs- en dagrecreatie in het Nationaal Landschap Winterswijk en uitvoeringen van het Steengroevetheater met aanzienlijke bezoekersaantallen.

Reactie gemeente Winterswijk: Onderdeel van het bestemmingsplan zijn verschillende natuuronderzoeken die over een lange periode zijn uitgewerkt. Het stikstofonderzoek is voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan nog voorzien van een update, daaruit is gebleken dat van een belemmering geen sprake is. Ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan is gekozen voor een integrale blik door ook het Steengroevetheater te betrekken. Ondanks een worst case insteek van dit onderzoek blijkt dat er geen belemmering ontstaat. Naast het stikstofonderzoek is door een bevoegd ecooloog een voortoets gedaan naar overige effecten op het Natura-2000 gebied (licht, geluid etc.). Hieruit is ook gebleken dat de ontwikkeling niet tot onaanvaardbare gevolgen leidt. Ons besluit wordt derhalve gebaseerd op basis van objectieve toetsing en uitgebreid onderzoek. Ten slotte is een parkeerregeling toegevoegd dat extra verkeer aantrekkende werking (naast museumbezoek) voorkomt.

Wanneer je met de fiets en/of auto gaat ligt 't Hilgelo op ca. 7 kilometer afstand, hembreed bedraagt de afstand 4,6 kilometer. Wij zien geen directe relatie tussen beide ontwikkelingen in het kader van de effecten op het Natura – 2000 gebied. Bovendien is uit de stikstofberekening gebleken dat effecten op andere Natura – 2000 gebieden ook uitgesloten zijn, naar ons inzicht is de uitgevoerde berekening dan ook volledig.

4. *Soortenbescherming in het plangebied*

- a. Het plangebied zelf biedt leefgebied voor diverse beschermde soorten, met name levendbarende hagedis, rugstreeppad, kamsalamander, grote bosmuis en grote vos. We stellen vast dat in het plan aangestuurd wordt op het aanvragen van ontheffingen in het kader van de Wnb. We vragen ons af of dit verantwoord is en in hoeverre mitigatie en compensatie mogelijk is. We zien dat diverse vervolgonderzoeken op het gebied van flora en fauna nog ontbreken. We kunnen uit het voorontwerp niet opmaken wat daar de stand van zaken van is. Dit maakt een beoordeling van de eventuele effecten van het plan op instandhoudingsdoelen nog niet mogelijk.

Reactie gemeente Winterswijk: Zoals net toegelicht onder punt 3 is er uitgebreid onderzoek gedaan naar beschermde diersoorten in en nabij het plangebied. De genoemde diersoorten zijn daarin betrokken. Op basis van al deze onderzoeken concludeert het ecologische adviesbureau dat een ontheffing noodzakelijk is, maar dat de impact op de beschermde soorten over de gehele linie beperkt is. Middels de ontheffing zal vastgelegd worden dat alle noodzakelijk mitigerende maatregelen genomen worden. Naar ons oordeel zijn alle noodzakelijke onderzoeken en onderbouwingen (m.u.v. de Oehoe, zoals toegelicht in paragraaf 4.8) uitgevoerd en toegevoegd aan het bestemmingsplan.

Natuurmonumenten – Het Platform Natuur en Landschap oost Achterhoek

1. Objectieve toets voor natuur en landschap.

- a. Een toets die in beeld brengt welke gevolgen de realisatie van het museum op deze locatie heeft voor de natuur en het landschap. De Vogel- en Habitatrichtlijn vraagt ook een dergelijke toets, waarbij de doelstellingen uit het N2000 beheerplan van Willinks Weust leidend zijn voor nieuwe ontwikkelingen rondom het gebied.

Reactie gemeente Winterswijk: Voor beantwoording van deze vooroverlegreactie wordt hoofdzakelijk verwezen naar de beantwoording op 'Natuur en Milieu'. Als gemeente zijn wij nog in gesprek met de provincie over de exacte invulling en de definitieve planvorming, het Natura-2000 beheerplan is onderdeel van dit gesprek.

2. Ontbreken van een overkoepelende visie

- a. Verder missen we een visie vanuit de gemeente en de initiatiefnemers op de ruimere omgeving rondom de steengroeve, waarbij naast de plannen voor het museum, ook wordt geïnvesteerd in natuur en landschap. Een investering die de balans tussen economische en toeristische ontwikkelingen en de draagkracht van natuur en landschap in evenwicht moet houden.

Reactie gemeente Winterswijk: Voor beantwoording van deze vooroverlegreactie wordt hoofdzakelijk verwezen naar de beantwoording op 'Natuur en Milieu'. Aanvullend merken wij op dat de initiatiefnemer aanzienlijk investeert in de ruimtelijke kwaliteit. De provincie heeft geoordeeld dat deze investering voldoende is voor een ontwikkeling in het Nationaal Landschap, dat is voor de gemeente voldoende bevestiging.

3. Alternatieve locatie

- a. Als laatste punt willen we meegeven dat het alternatief om het museum binnen de bebouwde kom van Winterswijk te realiseren niet is meegenomen. Dat vinden wij een gemiste kans. Door dit alternatief niet goed in beeld te brengen, is een juiste afweging over de locatie van het museum lastig te maken. De voor- en nadelen van beide locaties zouden goed in beeld moeten worden gebracht.

Reactie gemeente Winterswijk: Voor beantwoording van deze vooroverlegreactie wordt hoofdzakelijk verwezen naar de beantwoording op 'Natuur en Milieu'.

Staatsbosbeheer

1. Zorgen over effecten nabijgelegen natuurwaarden

- a. Staatsbosbeheer is eigenaar en beheerder van ca. 45 hectare natuurgrond binnen Natura2000-gebied Willinks Weust. Als natuurbeheerder voelen wij ons verantwoordelijk voor het beschermen van de natuurkwaliteit in dit gebied. In het N2000-beheerplan van de provincie Gelderland worden de knelpunten voor instandhouding van de habitattypen in Willinks Weust beschreven. Hierbij wordt betreding van kwetsbare vegetaties en verstoring van daarvoor gevoelige diersoorten door intensivering recreatiefgebruik benoemd (K16), waarbij specifiek de ontwikkeling van het Steengroevemuseum als mogelijke bedreiging is benoemd. De doelstellingen uit het N2000-beheerplan zijn leidend voor nieuwe ontwikkelingen rond het N2000-gebied. Staatsbosbeheer ziet graag dat het uiteindelijk plan samen met de provincie uitgewerkt wordt.

Reactie gemeente Winterswijk: Voor beantwoording van deze vooroverlegreactie wordt gedeeltelijk verwezen naar de beantwoording op 'Natuur en Milieu'. De rol van Staatsbosbeheer is van groot belang voor het beheer van de gronden en het behalen van onze gezamenlijke natuurdoelen. Zoals benoemd in deze paragraaf zijn wij in gesprek met de provincie Gelderland over de definitieve inrichting van de plannen, het actuele Natura-2000 beheerplan is onderdeel van deze gesprekken.

2. Instandhouding wandelpad

- a. De afgelopen jaren zijn er grootschalige herstelmaatregelen uitgevoerd in het N2000-gebied. Voorafgaand aan deze maatregelen is er een schetsschuitbijeenkomst gehouden met omwonenden en belanghebbenden, waar ook de gedeputeerde bij aanwezig was. Hier is op verzoek van de omgeving een nieuw wandelpad aan de westzijde van het gebied meegenomen in de planvorming. Een toename van recreatieve druk zal betekenen dat dit pad en daarmee het gehele natuurgebied, inclusief het vogelkijscherm bij de oehoe, waarschijnlijk weer afgesloten moet worden voor publiek. Staatsbosbeheer vindt dit ongewenst omdat haar doelstelling is om de natuur beleefbaar te maken en te houden.

Reactie gemeente Winterswijk: In paragraaf 4.8 van deze toelichting is toegelicht dat wij als gemeente nog nader onderzoek laten doen naar de impact op de Oehoe. Het definitief sluiten van het wandelpad is niet wenselijk, de gemeente is ook voorstander van beleefbare natuur. Op dit punt zal de onderbouwing voorafgaand aan de vaststelling nog uitgebreid worden. De gemeente zal Staatsbosbeheer betrekken bij deze onderbouwing.

Inwoner gemeente Winterswijk

Er is één inspraakreactie ontvangen van een inwoner. De gemeente zal na de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan een één op één gesprek aanbieden aan deze indiener in plaats van een schriftelijke beantwoording.

6.2.3 *Zienswijzen*

Het ontwerpbestemmingsplan zal voor een periode van zes weken voor een ieder ter inzage liggen. Een ieder kan in deze periode zienswijzen indienen. In deze paragraaf of in een bijlage bij dit bestemmingsplan zullen de binnengekomen zienswijzen worden samengevat en van een antwoord worden voorzien.